

raport

WIADOMOŚCI TURYSTYCZNE

Rynek biur podróży 2007

---

dynamika • wskaźniki • prognozy

WIADOMOŚCI
TURYSTYCZNE

INSTYTUT TURYSTYKI

Kochane Wilno!

Europejska stolica kultury 2009, tętniące życiem miasto o wielowiekowej historii i wielonarodowej kulturze – to oczywiście Wilno, stolica naszych sąsiadów zawsze chętnie odwiedzana przez Polaków.

Teraz bardziej niż kiedykolwiek barwna i gwarna. Szalona noc świętojańska w tym roku trwać będzie przez cały weekend (21-23 czerwca) – wiele placówek kulturalnych szykuje na te dni wyjątkowe wydarzenia, puby, kafejki i restauracje wabić będą gości wyjątkowym menu i atrakcjami. Trzy miesiące później (21-23 września) całe miasto zamieni się w wielkie warsztaty artystyczne. Twórcy wykreują niezwykle wydarzenia na ulicach, średniowiecznych dziedzińcach, posowieckich bunkrach. Zaś w najciemniejszym miesiącu roku (9-11 listopada) Wilno rozbłyśnie kolorami dzięki Festiwalowi Światła. Rok 2007 to już swego rodzaju próba generalna przed debiutem Wilna w roli Europejskiej Stolicy Kultury 2009.

www.culturelive09.lt/en

Będzie się działo!

Warto w tym roku zaplanować emocjonującą imprezę dla turystów, a także klientów korporacyjnych. Wszak Wilno ma wszelkie atuty miasta przyjaznego gościom. Mnogość hoteli (www.travel.lt) od najbardziej luksusowych po ekonomiczne, w większości (podobnie jak niedawno otwarty trzygwiazdkowy Martialis na Antokolu) wyposażonych w sale konferencyjne. Gastronomia wileńska (www.lvra.lt) sprostą wymaganiom największych smakoszy. A tutejsi operatorzy MICE są prawdziwymi profesjonalistami. Dojazd z Polski – od ekonomicznego autokaru po wygodny samolot (port lotniczy zaledwie 7 km od centrum) – jest wszak bezproblemowy.

Więcej informacji:

Vilnius City Tourist Office & Convention Bureau

Vilniaus Str. 22, LT-01119 Vilnius, Lithuania

tel. +370 5 212 2599,

fax +370 5 262 8169

www.vilnius-convention.lt

Centrum Informacji Turystycznej Litwy

Al. Ujazdowskie 12

00-478 Warszawa

tel. (22) 696 98 15, fax (22) 696 01 42

www.litwatravel.com

Nadmorska przygoda rowerowa

Morska bryza i sceneria surowej i dzikiej przyrody stanowią o walorach Nadmorskiej Trasy Rowerowej, przygotowanej przez Departament Turystyki Ministerstwa Gospodarki Litwy. Dyrektor Departamentu Alvitis Lukosevicius przewiduje, że ta oferta bezbłędnie trafi w oczekiwania aktywnych turystów. Na rozwój turystyki rowerowej na Litwie przeznaczono ponad 3 mln euro z PHARE. Oficjalne otwarcie całej trasy nastąpi 20 lipca br. w znanym uzdrowisku – Połdże.

Trasa biegnie przez całe litewskie wybrzeże, a jej trzy odcinki – od wyspy Rusnò do Kłajpedy (115 km); z Kłajpedy Mierzeją Kurońską do Nidy (52 km) i z Kłajpedy na północ, do granicy z Łotwą (49 km) – zbiegają się w największym porcie Litwy. Północna część szlaku była niegdyś zamknięta: znajdował się tu sowiecki poligon wojskowy. Przebojami trasy są: Regionalny Park Deltą Niemna (skupisko ptactwa wodnego); Park Narodowy Mierzei Kurońskiej (na Liście Dziedzictwa Przyrody UNESCO) oraz Nadmorski Park Regionalny ze świętymi miejscami pogańskich Żmudzinów. Nadmorska trasa rowerowa (w sumie 216 km) prowadzi (poza Kłajpedą) wzdłuż dróg samochodowych, w części żwirowych. Jest doskonale oznakowana (533 znaki), wzbogacona o infrastrukturę (serwis rowerowy, baza

noclegowa i gastronomiczna, miejsca widokowe), opisana w przewodniku i pokazana na szczegółowych planach (pytać w centrach IT). www.bicycle.lt

W Druskiennikach – wodny zawrót głowy

Ulubiony kurort Polaków na Litwie wykorzystał swe naturalne warunki do uatrakcyjnienia pobytu turystów i kuracjuszy. Rwąca rzeka, wanny wirowe, wodospady, basen z falami morskimi – to tylko część atrakcji nowego parku wodnego w Druskiennikach. Każdego wieczoru na gości czeka wspa- niały show – pokaz laserów. Tylko nieliczne parki wodne w Europie oferu- ją tak nowoczesne atrakcje i do tego wszystkie w jednym miejscu!

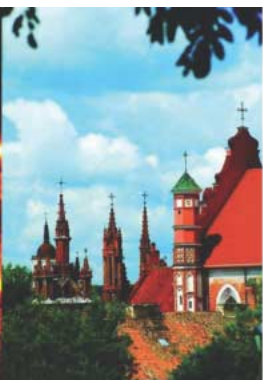
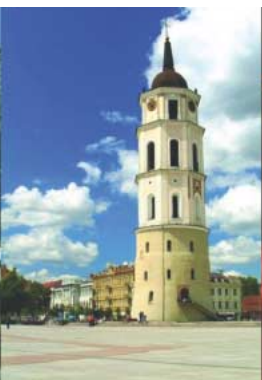
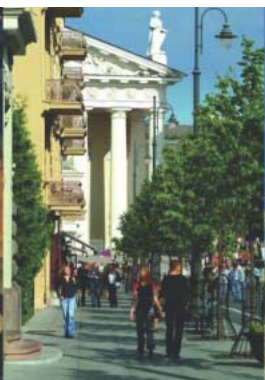
Największy w naszym regionie Europy Aquapark jest już otwarty. Nowoczesny kompleks rozrywkowo-wypoczynkowy zajmuje powierzchnię 25 tys. m², znajduje się tam m.in. 20 saun urządzonych w oparciu o tra- dycję różnych krajów, kompleks atrakcji wodnych z imponującymi zjeź-

dzalniaми, hotel, kawiarnie, sale konferencyjne. Może tu jednocześnie wy- poczywać i bawić się 1500 gości.

Starannie przygotowywano ten najnowszy przebój. Władze miasta, dą- żąc do zrekonstruowania lecznic fizykoterapeutycznych, które były specjal- nością Druskiennik, znalazły inwestorów (samorządowych, państwowych, prywatnych) i wystarały się o pokaźne środki z funduszy europejskich (PHARE 2003). Ambicją było wykreowanie naprawdę wyjątkowej atrakcji, co się w pełni powiodło. Park wodny w Druskiennikach należy do najno- wocześniejszych w UE. Burmistrz Ricardas Malinauskas uważa, że to pierwszy krok do dalszych inwestycji, które przyczynią się do rozwoju uzdrowiska. Liczy na to, że nowa atrakcja przyciągnie do Druskiennik wię- cej turystów i kuracjuszy – także z Polski.

Przyjazdy Polaków do Druskiennik rozwinęły się w oparciu o sentyment (wszak to ulubiona miejscowość marszałka Piłsudskiego), urok nadnie- meńskiego kurortu i zbawienny wpływ tutejszych kuracji na zdrowie i kon- dycję. Z druskiennickiej oferty częściej korzystali ludzie starsi. Teraz uzdro- wisko przystąpiło do boju o młodych, łaknących rozrywek turystów, także rodziny z dziećmi, a nawet – o klientów korporacyjnych. Dyrektor parku Al- dona Viciulienė twierdzi, że jej załoga zrobi wszystko, by jakość usług po- zwoliła każdemu odwiedzającemu zapomnieć o troskach, odpocząć i od- nowić siły. I rzeczywiście: wszystko wskazuje na to, że fale Aquaparku nad Niemnem wywołają nową falę zainteresowania Druskiennikami wśród Po- laków.

Ubezpieczenia podróży

Europäische Reiseversicherung AG (Europäische) jest wiodącym ubezpieczycielem specjalizującym się w **ubezpieczeniach podróży**.

Firma z siedzibą w Monachium, jest obecnie reprezentowana poprzez własne spółki oraz spółki stowarzyszone w 19 krajach europejskich. W Polsce Europäische działa poprzez oddział **Europejskie**, który oferuje produkty dostosowane do potrzeb i oczekiwań rynku lokalnego.

Jednym z największych atutów Europäische jest **własna sieć assistance Euro-Center**, działająca na wszystkich kontynentach, zapewniająca szybką i skuteczną pomoc poszkodowanym w różnych zakątkach świata, 24 godziny na dobę.

Europejskie oferuje szeroki pakiet ubezpieczeń turystycznych dla klientów indywidualnych i grup, a także ubezpieczenia dla branży turystycznej. W ofercie znajdują się m.in.:

- rodzinne pakiety ubezpieczeń podróży,
- roczne ubezpieczenia kosztów rezygnacji,
- ubezpieczenia podróży służbowych
- ubezpieczenia cudzoziemców.

Gwarancja usług na najwyższym poziomie czyni **Europejskie** doskonałym partnerem biznesowym.

Członek ETI Group

Europäische Reiseversicherung AG

Oddział w Polsce, 80-748 Gdańsk, ul. Chmielna 101/102, tel. +48 58 324 88 50, fax +48 58 324 88 51, www.europejskie.pl

**Rozmowa z Thomasem Schulzem,
dyrektorem zarządzającym Hurra,
pierwszego niezależnego
konsolidatora biletów
lotniczych na polskim rynku**

Kim jest konsolidator?

Konsolidator oferuje usługi w zakresie wystawiania biletów lotniczych przede wszystkim dla biur non-IATA. Należy podkreślić, że akredytacja IATA jest bardzo kosztowna, trzeba również spełnić rygorystyczne warunki finansowe. Konsolidator nie stawia swoim partnerom tego rodzaju warunków. Konsolidator daje liniom lotniczym możliwość sprzedaży biletów w taryfach niepublikowanych, takich, które są atrakcyjne zarówno dla linii lotniczych, biur podróży, jak i klientów indywidualnych. Segment cen niepublikowanych jest w Polsce jeszcze bardzo mały, ale będzie rósł, szczególnie że pojawiają się taryfy dla touroperatorów oraz klientów etnicznych. Hurra jest właśnie na etapie tworzenia bazy takich właśnie taryf na wszystkie światowe destynacje. Znajdąc potrzeby rynku, konsolidator dopasowuje popyt ze strony biur podróży z podażą linii lotniczych. W rezultacie konsolidator generuje dla linii lotniczych duże obroty. Biura zarabiają na własnej opłacie serwisowej, natomiast sam konsolidator na drobnej opłacie za wystawienie biletu. Korzyści rozkładają się równomiernie na wszystkich uczestników sprzedaży biletów lotniczych.

Oferta Hurra skierowana jest wyłącznie do biur podróży?

Nie tylko. Współpracujemy z różnymi podmiotami zajmującymi się sprzedażą biletów klientom indywidualnym. Oprócz biur podróży naszymi partnerami są touroperatorzy oraz portale internetowe. Nie obsługujemy natomiast klientów indywidualnych. To kluczowa sprawa – nie stwarzamy naszym partnerom konkurencji. Ich klienci nie są naszymi klientami. Nasza oferta z pewnością zainteresuje również

biura IATA. Dzięki współpracy z największym na rynku niemieckim konsolidatorem AERTicket posiadamy w ofercie 2,5 mln taryf na wyloty z Niemiec.

W jaki sposób biura mogą zamawiać u Was bilety?

Wystawiamy bilety z najpopularniejszych systemów rezerwacyjnych. Agentom jeszcze niewyposażonym w odpowiednie systemy udostępniamy wyszukiwarkę IBE w wersji dla agenta bądź w wersji na stronę internetową biura dla ich klientów indywidualnych (czyli wyszukiwarki B2B lub B2C) lub system rezerwacyjny CRS.

Dodatkowo bezpłatnie szkolimy w obsłudze naszych systemów. W razie potrzeby udostępniamy drukarkę biletową. Bilety rezerwować można telefonicznie, e-mailem lub faxem. Nasz call center to kilkunastu wykwalifikowanych kasjerów lotniczych, którzy chętnie pomogą w dokonaniu rezerwacji i wyjaśnią każdą wątpliwość. Aczkolwiek jesteśmy przekonani, że prostota obsługi naszych systemów oraz kompleksowe szkolenie pozwolą naszym partnerom na zupełnie samodzielne dokonywanie rezerwacji.

Jakie koszty wystawienia biletu ponosi biuro lub agent?

W zależności od liczby zamawianych u nas biletów wystawienie biletu jest bezpłatne bądź za minimalną opłatą. Bilet dostarczamy zupełnie za darmo. Oferujemy również bardzo elastyczne formy płatności.

Jak nawiązać współpracę z Hurra?

Najprostszym sposobem jest wejście na naszą stronę internetową www.hurra.pl, gdzie można poznać wszystkie szczegóły współpracy z nami oraz ściągnąć umowę. Można również skontaktować się z naszymi konsultantami za pośrednictwem komunikatora GaduGadu bądź telefonicznie. Posiadamy także biura w Warszawie, Wrocławiu, Gdańsku i Łławie, gdzie mieści się również nasz call center. W najbliższym czasie planujemy otwarcie kolejnych biur. W razie potrzeby odważymy zainteresowanych w ich biurach.

Serdecznie zapraszam do współpracy.

You make it happen for them.
We'll make it happen for you.

Dzisiejszy klient jest bardziej wymagający niż kiedykolwiek wcześniej. Poszukuje najlepszych rozwiązań i profesjonalnej obsługi.

Jesteśmy na świecie największą siecią łączącą dostawców i odbiorców usług turystycznych. Zapewniając dostęp do ponad 400 linii lotniczych, 76 000 hoteli – *Sabre® Hotels*, 37 wypożyczalni samochodów – *Sabre® Cars*, 13 morskich linii rejsowych – *Sabre® Cruises* oraz dodatkowo 220 operatorów turystycznych i 35 przewoźników kolejowych; gromadzimy i łączymy z sobą narzędzia rezerwacyjne, narzędzia do zarządzania podróżami klienta, rozwiązania automatyzacji procesów oraz zasobów szkoleniowych. W sposób kompleksowy i nowatorski pomagamy Ci zarządzać Twoją firmą.

Get more of what you need and better serve your customers with Sabre.

Website: www.sabre.pl

Phone: + 48 12 296 7000

raport

WIADOMOŚCI TURYSTYCZNE

Instytut Turystyki
Wiadomości Turystyczne

Rynek biur podróży 2007

mgr Maria Byszewska-Dawidek

dr Krzysztof Łopaciński

Instytut Turystyki w Warszawie

Redakcja:
Liliana Olchowik
Wiadomości Turystyczne

Warszawa, czerwiec 2007

INSTYTUT TURYSTYKI

Raport opracowano w Instytucie Turystyki
02-511 Warszawa, ul. Merliniego 9a
tel. (22) 844 63 47, fax (22) 844 12 63
e-mail: it@intur.com.pl, www.intur.com.pl
dyrektor dr Krzysztof Łopaciński

WIADOMOŚCI
TURYSTYCZNE

Wydawca: Eurosystem – Jarosław Śleszyński
02-034 Warszawa, ul. Wawelska 78 ap. 30
tel. (22) 822 20 16, fax (22) 823 78 83
e-mail: eurosys@pro.onet.pl, www.eurosys.pl
Skład i łamanie: Impuls

Wstęp

„Rynek biur podróży 2007” – raport przygotowany przez Instytut Turystyki, wydany we współpracy z „Wiadomościami Turystycznymi” – ukazuje w sposób możliwie pełny i aktualny sytuację na rynku związanym z biznesem turystycznym.

W 2006 i pierwszej połowie 2007 roku prasę turystyczną zajmowały głównie problemy Polskiej Organizacji Turystycznej oraz administracji turystycznej. Na dalszy plan zeszły sprawy kondycji branży turystycznej, choć i w tym okresie zdarzało się, że biura podróży bankrutowały, ogłaszając upadłość. Przez kilka lat przychody biur podróży rosły, ale w 2005 roku zanotowano pierwszy od kilku lat spadek i to od razu o 17,4% (do poziomu 5,2 mld zł). Szacuje się jednak, że w 2006 roku branża powróciła na ścieżkę wzrostu i osiągnęła niezłe przychody – w wysokości około 5,7 mld zł (wzrost o 9,6%).

Od kilku lat liczba biur podróży spadała, można więc przypuszczać, że te, które pozostają na rynku, zarabiają więcej i są w znacznie lepszej kondycji finansowej. Warto zwrócić uwagę, że roczne obroty stu największych biur podróży na rynku w 2005 roku osiągnęły prawie 2,8 mld zł – dwa razy więcej niż w 1997 roku. W poprzednim raporcie podkreślaliśmy, że kilka lat wcześniej podstawowym problemem był duży spadek liczby biur podróży zarejestro-

wanych w Centralnym Rejestrze Zezwoleń, związany ze wzrostem cen ubezpieczeń. Wiele szczególnie niewielkich biur podróży rezygnowało wówczas z funkcjonowania w ramach rejestru, duża ich liczba zasilila szeregi agentów silniejszych tour operatorów. Obecna sytuację można uznać za stosunkowo stabilną, zarówno w grupie biur zatrudniających do dziewięciu osób, jak i w grupie biur średnich i dużych. Na polskim rynku mamy już tylko 99 biur, zatrudniających 10 i więcej osób – przypomnijmy, że jeszcze w 1997 roku (wg danych GUS) takich podmiotów turystycznych było 507.

Ostatnie lata były okresem zmian popytu na usługi turystyczne. Rosnąca oferta tanich linii lotniczych, wzrost liczby młodych ludzi wyjeżdżających za granicę do pracy – modyfikują rynek podróży. Dodatkową konkurencję dla biur tworzy poprawa standardu bazy noclegowej, rozszerzenie i uatrakcyjnienie jej oferty (o usługi rekreacyjne i wellness), połączone ze wzrostem rezerwacji bezpośrednich.

Od początku 2005 roku obserwujemy wcześniejsze zakupy podróży wakacyjnych. Sondaże przeprowadzane zimą i wczesną wiosną br. świadczą o wzroście zainteresowania zakupami letnich ofert biur podróży już w pierwszym kwartale. W bieżącym roku wzrosło również zapotrzebowanie na zorganizowane wyjazdy w okresie długiego weekendu majowego. Od paru lat rynek usług turystycznych rewolucjonizuje

uruchamianie coraz liczniejszych połączeń przez tanich przewoźników lotniczych. Ruch pasażerski w polskich portach lotniczych w 2005 roku wzrósł o 30,2%, a w 2006 roku o dalsze 33,6%. Urząd Lotnictwa Cywilnego przewiduje, że w 2007 roku lotniska odnotują wzrost liczby pasażerów o kolejne 24,2%. Nie spełniły się jednak, przynajmniej na razie, prognozy dotyczące znacznego rozszerzenia oferty tanich lotów do krajów regionu Morza Śródziemnego i gwałtownego wzrostu przewozów w tym kierunku.

Rok 2007 jest pierwszym rokiem nowego planu finansowego Unii Europejskiej. Przed Polską otworzyły się nowe możliwości: według ekspertów najłatwiej będzie uzyskać dotacje ze środków unijnych na wdrażanie nowych technologii, m.in. nowych rozwiązań techniczno-organizacyjnych. To szansa unowocześnienia biznesu związanego z usługami turystycznymi.

Podobnie jak w roku ubiegłym nie czekaliśmy na opublikowanie przez Główny Urząd Statystyczny szeregu danych dotyczących sytuacji w sektorze biur podróży w 2006 roku. Jednak tam, gdzie tylko było to możliwe, staraliśmy się wykorzystać aktualną wiedzę o sytuacji na rynku turystycznym.

czerwiec 2007

dr Krzysztof Łopaciński,
dyrektor Instytutu
Turystyki w Warszawie

Biura podróży w Europie

Rozdział 1 Biura podróży w Europie

Na europejskim rynku biur podróży obserwuje się znaczne ożywienie. I stwierdzenie to nie dotyczy tylko szybkiego rozwoju internetowych form sprzedaży oraz wzrostu bezpośrednich rezerwacji noclegów, lecz również licznych i znaczących zmian własnościowych, fuzji i upadków wielu firm turystycznych. Zmiany na szczytach są tak istotne, że Komisja Europejska waha się, czy wyrazić zgodę na połączenie się największych graczy na rynku biur podróży.

Nadal za najważniejszy czynnik zewnętrzny decydujący o ocenie sytuacji na rynku turystycznym przedstawiciele europejskich biur podróży uznają ogólną koniunkturę gospodarczą, a za najważniejszy czynnik wewnątrz przedsiębiorstw – poziom kosztów. Nadal też polscy przedsiębiorcy za najważniejszy czynnik zewnętrzny uznają stan bezpieczeństwa, a za wewnętrzny, podobnie jak pozostali, poziom kosztów. Podobnie jak w poprzednim raporcie przegląd znaczący od oszacowania europejskiego rynku turystycznego, włączając doń podróże lotnicze, wyjazdy zorganizowane (package), kolej, wynajem samochodów i inne usługi typowe dla turystyki. W ciągu roku szacunki wielkości rynku turystycznego nie zmieniły się (rys. 1).

Ostatnie dane Eurostat dotyczące podróży urlopowych ogółem i liczby podróży wykupywanych w biurach podróży dotyczą 2005 roku. Warto je jednak

Tab. 1. Podróże urlopowe (min. 4 noce) mieszkańców wybranych krajów Unii Europejskiej w 2005 roku

Kraj	Liczba podróży urlopowych ogółem w tys.	Liczba podróży wykupionych w b.p. i agencjach w tys.	W tym liczba wykupionych wycieczek	
			razem w tys.	zagranicznych w tys.
Austria	7 468	2 152	1 814	1 675
Belgia	7 715	2 319	1 681	1 674
Czechy	9 942	2 260	2 019	1 776
Dania	5 064	1 969 ¹	1 514	1 465
Estonia	132	50 ¹	411	-
Finlandia	6 443	1 325	1 063	996
Francja	84 224	9 521	4 975	4 473
Grecja	8 634	409	149	90
Hiszpania	38 394	7 784	3 556	1 531
Holandia	18 048	6 680	3 650	3 617
Irlandia	4 298	485	1 138	1 079
Litwa	1 079	-	-	131
Luksemburg	725	190	79	79
Łotwa	759	49	-	-
Niemcy	106 951	38 488	36 573	30 294
Norwegia	5 872	709	957	930
Polska	16 522	1 363	1 056	809
Portugalia	3 936	521	262	209
Słowacja	4 200	1 309	1 102	976
Słowenia	1 642	353	181	179
Szwecja	7 907	1 091	2 338	2 338
Węgry	7 115	988	97	-
Wielka Brytania ²	66 000	17 100	11 000	10 100
Włochy	40 057	8 583	5 036	3 926

Źródło: Eurostat, 2007

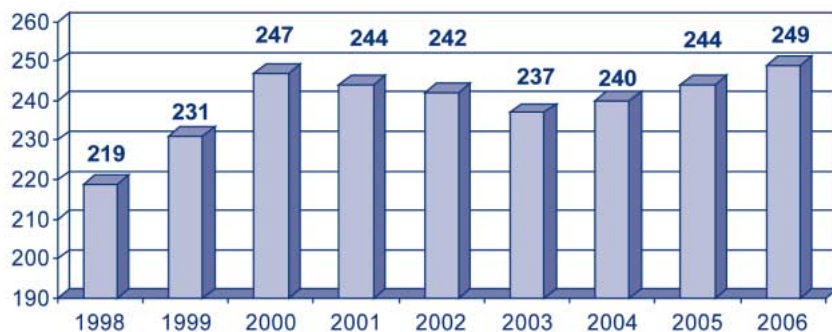
zacytować, gdyż pokazują strukturę tego rynku w Europie (tab. 1).

Według szacunków Eurostatu dochody jednostek zakwalifikowanych do działu 63 (działalność wspomagająca transport; działalność związana z turystyką) w tym agencji turystycznych (63.3) w 2003 roku wyniosły 420 mld euro, co daje ok. 180 tys. euro na jednego zatrudnionego. Warto przy okazji za-

uważyć, że produktywność w agencjach turystycznych liczona w tys. euro na jednego zatrudnionego w 2003 roku była szacowana na 54 tys. euro, aby w 2005 roku spaść do ok. 40 tys. Euro. Dla porównania, według tych samych informacji (podawanych przez Eurostat za GUS) dochody polskich jednostek zakwalifikowanych do działu 63 w 2003 roku wyniosły 4,8 mld euro, co dało ok. 61 tys. euro na jednego zatrudnionego. W tym samym roku średnia produktywność na jednego zatrudnionego w Polsce wynosiła ok. 15 tys. Euro (tab. 2).

Od wielu lat na rynku europejskim dominują biura niemieckie i brytyjskie. Cztery niemieckie biura z czołowej dziesiątki liderów Europy mają aż 62% udziałów w całym rynku europejskim. Innym ważnym zjawiskiem obserwowanym od kilku lat na rynku europejskim jest konsolidacja branży. O ile Unia Eu-

Rys. 1. Europejski przemysł turystyczny. Wielkość rynku w mld euro

Źródło: Marcussen, C.H., Centre for Regional and Tourism Research, Updated 26 April 2006. www.crt.dk/trends

Biura podróży w Europie

Tab. 2. Najwięksi europejscy tour operatorzy w 2006 roku

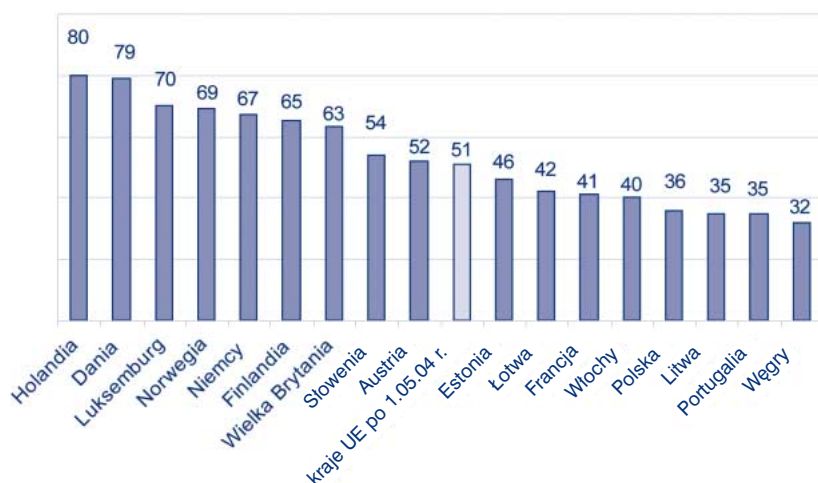
L.p.	Nazwa firmy	Kraj siedziby	Dochód z działalności turystycznej w mld euro ³	Zatrudnienie w tys. osób	Liczba agencji
			2005	2006	2005
1.	TUI Group ⁴	Niemcy	14,6	14,5	63,0
2.	Thomas Cook	Niemcy	7,9	7,9	23,3
3.	REWE Touristik	Niemcy	4,4	4,4	14,0
4.	MyTravel	Wlk. Brytania	4,5	4,3	8,0
5.	First Choice	Wlk. Brytania	3,8	4,1	14,0
6.	Grupo Iberostar	Hiszpania	3,1	3,5	300 (GB)
7.	Kuoni	Szwajcaria	2,4	2,6	3000
8.	Club Med	Francja	1,6	1,7	b.d.
9.	Alltours Group	Niemcy	1,4	1,4	b.d.
10.	Hotelplan	Szwajcaria	1,1	1,3	b.d.

Źródło: Kuoni Travel Holding, Annual Report 2006

Tab. 3. Ranking europejskich tour operatorów po przekształceniach wg dochodów w 2006 roku

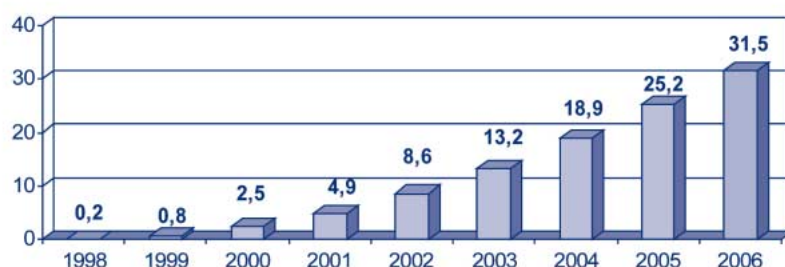
L.p.	Nazwa firmy	Kraj siedziby	Dochód z działalności turystycznej w mld euro ⁵
1.	TUI Travel	Niemcy/WB	18,6
2.	Thomas Cook AG	Niemcy/GB	12,2
3.	REWE Touristik	Niemcy	4,4
4.	Iberostar	Hiszpania	3,5
5.	Kuoni	Szwajcaria	2,6
6.	Club Med	Francja	1,7
7.	Alltours Group	Niemcy	1,4
8.	Hotelplan	Szwajcaria	1,3

Rys. 2. Odsetek gospodarstw domowych (w %) z dostępem do Internetu w 2006 roku

Źródło: Eurostat, kwiecień 2007

Rys. 3. Europejski rynek internetowy. Sprzedaż usług za pośrednictwem Internetu w mld euro

Źródło: Marcussen, C.H., Centre for Regional and Tourism Research, Updated 26 April 2006. www.crt.dk/ trends

ropejska wyrazi zgodę i zatwierdzi połączenia, w 2007 roku czeka nas rewolucja na górze. Z połączenia TUI Group i First Choice powstanie największy koncern turystyczny świata TUI Travel z siedzibą w Londynie. Podobnie z połączenia Thomas Cook i MyTravel

powstanie Thomas Cook AG (tab. 3).

Za najważniejszy czynnik zmian na rynku europejskich usług turystycznych w dalszym ciągu uznaje się wzrost sprzedaży za pośrednictwem Internetu. O ile w 1998 roku rynek online stanowił 0,1% całego rynku, w 2005 roku

9,7%, to w 2006 roku osiągnie 11,6% (wg szacunków C.H. Marcussen).

Rysunek 2 przedstawia, jak kształtował się dostęp do Internetu w gospodarstwach domowych krajów europejskich w 2006 roku, bo ta wielkość, rosnąc, decyduje o strukturze e-zakupów, także usług turystycznych. Przypominamy też (rys. 3), jak wzrastała sprzedaż usług turystycznych za pośrednictwem Internetu w latach 1998-2005 wraz z prognozą na 2006 rok.

Na turystycznym i podróżniczym e-ryнку dominuje sprzedaż usług lotniczych i hotelowych, stanowiące razem prawie trzy czwarte całej sprzedaży.

Biura podróży w Polsce

Rozdział 2 Biura podróży w Polsce (na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Organizatorów i Pośredników)

2.1.

Zasady uzyskania wpisu do Centralnej Ewidencji Organizatorów i Pośredników Turystycznych

Wydane 18 października 2004 roku (na podstawie art. 8 ust. 8. ustawy o usługach turystycznych) rozporządzenie ministra gospodarki i pracy w sprawie Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych określa organizację oraz szczegółowy sposób prowadzenia ewidencji. W myśl tego rozporządzenia działalność w zakresie usług turystycznych jest działalnością regulowaną, więc do jej prowadzenia konieczne jest uzyskanie wpisu do rejestru działalności regulowanej. Wpisu tego dokonują od dnia 1 stycznia 2006 roku, na podstawie ustawy o przeniesieniu kompetencji, marszałkowie (przedtem wojewodowie) województw właściwych ze względu na siedzibę przedsiębiorcy. Przedsiębiorcy zagraniczni mają prawo wyboru województwa, gdzie zarejestrują działalność, oprócz tych, którzy utworzyli na terytorium Polski oddział. Siedziba oddziału określa bowiem, który marszałek jest „organem właściwym”.

Marszałek ma obowiązek wpisać przedsiębiorcę do rejestru działalności regulowanej w terminie 7 dni (od dnia, w którym wpłynął wniosek o wpis wraz z oświadczeniem o spełnieniu warun-

ków wymaganych do wykonywania działalności) i wydać przedsiębiorcy stosowne zaświadczenie. Jeśli w tym terminie wpis nie zostanie dokonany, a od daty wpływu wniosku upłynie 14 dni, przedsiębiorca może, po uprzednim zawiadomieniu marszałka na piśmie, rozpocząć działalność. W normalnym trybie kopię zaświadczenia o wpisie do rejestru, wraz z kopią umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej albo umowy ubezpieczenia na rzecz klientów, marszałek przekazuje niezwłocznie ministrowi turystyki, który na ich podstawie dokonuje z urzędu wpisu przedsiębiorcy do Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych.

W ramach tej ewidencji prowadzony jest także wykaz przedsiębiorców wykreślonych z rejestru oraz przedsiębiorców, którzy wykonywali działalność bez wymaganego wpisu do rejestru. Przedsiębiorca, którego wykreślono z rejestru działalności regulowanej, oraz przedsiębiorca, który działał na rynku turystycznym bez dopełnienia tych formalności (co stwierdził po skontrolowaniu urząd marszałkowski), może uzyskać wpis nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji przez marszałka (o wykreśleniu lub stwierdzeniu prowadzenia działalności bez zarejestrowania).

Zgodnie ze stanem na dzień 9 stycznia 2007 roku w Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych zarejestrowano 2688 podmiotów (o 2,3% więcej niż w styczniu 2006 roku), które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności orga-

Tab. 5. Podmioty turystyczne, które posiadały wpis do ewidencji 8 stycznia 2007 roku w układzie wojewódzkim

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów turystycznych	Udział w %
Dolnośląskie	235	8,74
Kujawsko-pomorskie	90	3,35
Lubelskie	69	2,57
Lubuskie	46	1,71
Łódzkie	147	5,47
Małopolskie	322	11,98
Mazowieckie	507	18,86
Opolskie	59	2,19
Podkarpackie	97	3,61
Podlaskie	83	3,09
Pomorskie	181	6,73
Śląskie	358	13,32
Świętokrzyskie	49	1,82
Warmińsko-mazurskie	101	3,76
Wielkopolskie	216	8,04
Zachodniopomorskie	128	4,76
Polska ogółem	2688	100,00

Źródło: dane Departamentu Turystyki
Ministerstwa Gospodarki

nizatora turystyki lub pośrednika turystycznego (tab. 4).

W 2005 roku po raz pierwszy od kilku lat liczba wykreślanych z rejestru biur zmalała, w roku 2006 likwidowanych biur było jeszcze mniej – tylko 241. Może mieć to związek z pojawieniem się na rynku bardziej przystępnych ofert ubezpieczycieli.

2.2.

Biura podróży w Polsce według struktury przestrzennej

Utrzymuje się duże zróżnicowanie województw pod względem liczby podmiotów gospodarczych tam zarejestrowanych (tab. 5), przy oczywistej prawidłowości: im większe województwo (większa powierzchnia i liczba mieszkańców), tym więcej biur podróży.

Największa koncentracja występuje na terenie województw najludniejszych, a więc o potencjalnie największym popycie na usługi turystyczne. Nie zawsze jest to jednak przełożenie proporcjonalne: najczęściej (procentowo) biur podróży (więcej niż wskazywałby udział ich mieszkańców w ogólnej liczbie ludności) mają województwa mazowieckie,

Tab. 4. Podmioty turystyczne z wykreślonymi wpisami na dzień 8 stycznia 2007 roku

Rok	Liczba podmiotów	Wygaśnięcie		Cofnięcie		Inne	
		liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %
1999	1	1	100,00	0	0,00	0	0,00
2000	105	71	67,62	34	32,38	0	0,00
2001	225	155	68,89	67	29,78	3	1,33
2002	331	164	49,55	167	50,45	0	0,00
2003	679	398	58,62	278	40,94	3	0,44
2004	962	662	68,81	298	30,98	2	0,21
2005	445	370	83,15	70	15,73	5	1,12
2006	241	192	79,67	49	20,33	0	0,00

Źródło: dane Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki

Biura podróży w Polsce

śląskie, małopolskie i dolnośląskie, a zdecydowanie mniej województwa: świętokrzyskie, lubuskie i kujawsko-pomorskie.

Najwięcej, bo aż 507 biur podróży działa na terenie województwa mazowieckiego: 18,9% wszystkich podmiotów, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności turystycznej. Wynika to zarówno z atrakcyjności stołecznego rynku turystycznego, jak i z faktu, że wiele biur podróży otwiera swoje przedstawicielstwa w Warszawie nawet wtedy, gdy prowadzą działalność w innym mieście. Województwo śląskie, drugie pod względem liczby podmiotów turystycznych, ma 358 biur (13,3% ogółu). Kolejne miejsca zajmują województwa: małopolskie (322; 12%) i dolnośląskie (235; 8,7%). W czterech wymienionych województwach działa ponad połowa wszystkich biur podróży! Dla porównania – cztery województwa z końca naszej listy: lubuskie (46; 1,7%), świętokrzyskie (49; 1,8%), opolskie (59; 2,2%) i lubelskie (69; 2,6%) mają razem zaledwie 8,3% udział w ogólnej liczbie turystycznych podmiotów gospodarczych (tab. 6).

Tab. 7. Liczba podmiotów turystycznych, które uzyskały wpisy do ewidencji w układzie wojewódzkim w podziale na lata według stanu na dzień 8 stycznia 2007 roku

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów	Udział w %	2004 i wcześniej	2005	2006	2007
Dolnośląskie	235	8.74	195	23	17	0
Kujawsko-pomorskie	90	3.35	71	7	12	0
Lubelskie	69	2.57	53	8	8	0
Lubuskie	46	1.71	37	1	8	0
Łódzkie	147	5.47	121	9	17	0
Małopolskie	322	11.98	241	40	41	0
Mazowieckie	507	18.86	394	48	65	0
Opolskie	59	2.19	46	8	5	0
Podkarpackie	97	3.61	79	11	7	0
Podlaskie	83	3.09	75	3	5	0
Pomorskie	181	6.73	148	9	24	0
Śląskie	358	13.32	287	37	34	0
Świętokrzyskie	49	1.82	41	4	4	0
Warmińsko-mazurskie	101	3.76	71	17	13	0
Wielkopolskie	216	8.04	171	19	26	0
Zachodniopomorskie	128	4.76	109	7	12	0
Polska ogółem	2688	100.00	2139	251	298	0

Źródło: dane Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki

W ciągu roku, między styczniem 2006 a styczniem 2007 roku, w większości województw wzrosła liczba podmiotów turystycznych, a w dwóch województwach pozostała na tym samym poziomie. Odmienne wyglądała sytuacja między styczniem 2005 a styczniem 2006 roku, kiedy prawie we wszystkich województwach spadła liczba podmiotów turystycznych. W 2006 roku naj-

wiekszy wzrost odnotowano w województwie lubuskim (17,9%), a następnie w małopolskim (6,6%) oraz o 4,3% w województwach: mazowieckim, podkarpackim i wielkopolskim. Niewielki spadek liczby podmiotów turystycznych nastąpił w pięciu województwach: opolskim o 4,8%, świętokrzyskim o 2% i śląskim o 1,9%. Liczba biur nie uległa zmianie w województwie łódzkim i warmińsko-mazurskim (tab. 7).

Tab. 6. Podmioty turystyczne posiadające wpis do ewidencji w układzie wojewódzkim w styczniu 2006 roku i w styczniu 2007 roku

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów turystycznych		Zmiana w %
	Styczeń 2006	Styczeń 2007	
Dolnośląskie	237	235	-0,8
Kujawsko-pomorskie	88	90	2,3
Lubelskie	67	69	3,0
Lubuskie	39	46	17,9
Łódzkie	147	147	0
Małopolskie	302	322	6,6
Mazowieckie	486	507	4,3
Opolskie	62	59	-4,8
Podkarpackie	93	97	4,3
Podlaskie	84	83	-1,2
Pomorskie	176	181	2,8
Śląskie	365	358	-1,9
Świętokrzyskie	50	49	-2,0
Warmińsko-mazurskie	101	101	0
Wielkopolskie	207	216	4,3
Zachodniopomorskie	124	128	3,2
Polska ogółem	2628	2688	2,3

Źródło: dane Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki oraz obliczenia własne

Warto zwrócić uwagę na to, że zdecydowana większość, bo w skali całego kraju aż 79,6% podmiotów turystycznych, działa na polskim rynku co najmniej 3 lata. Można zatem przyjąć, że większość polskich biur podróży posiada już kilkuletni staż i spore doświadczenie.

2.3. Biura podróży w Polsce według struktury własnościowej

Zdecydowana większość – aż 71,2% – wszystkich biur podróży należy do osób fizycznych, 18,6% stanowią spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, 3,0% – stowarzyszenia, 2,9% to spółki jawne, a 4,7% biur należy do innych właścicieli. W tej ostatniej grupie mamy między innymi spółki akcyjne – 1,9%,

Biura podróży w Polsce

spółdzielnie – 0,7%, fundacje – 0,4% oraz przedsiębiorstwa państwowe, państwowe jednostki organizacyjne i samorządowe jednostki organizacyjne – po 0,3%. (tab. 8).

2.4.

Biura podróży w Polsce według rodzaju prowadzonej działalności

Można uzyskać zezwolenie na prowadzenie działalności jako organizator imprez turystycznych i jako pośrednik. W ewidencji przeważają jednostki posiadające zezwolenie na prowadzenie obydwu rodzajów działalności (tab. 6). Obecnie jest ich 2079 (77,3% ogółu), czyli o 64 biura więcej niż w styczniu 2006 roku. Działalność tylko organizatora prowadzi 560 podmiotów (20,8%), czyli o 5 podmiotów mniej niż w styczniu 2006 roku. Wyłącznie pośrednictwem zajmuje się tylko 49 podmiotów (1,8%), o jeden podmiot więcej niż w styczniu 2006 roku (tab. 9).

Najwięcej podmiotów prowadzących wyłącznie działalność organizatora działa na terenie województwa: śląskiego (132), pomorskiego (67) i dolnośląskiego (62). Kolejne miejsca zajmują: podlaskie (55), łódzkie (47) i małopolskie (44). Najmniej podmiotów ograni-

Tab. 8. Podmioty turystyczne według struktury własnościowej na dzień 8 stycznia 2007 roku

Polska ogółem	2688	100%
Fundacja	11	0,41
Kościelna osoba prawna	5	0,19
Osoba fizyczna	1914	71,21
Osoba prawna	4	0,15
Państwowa jednostka organizacyjna	8	0,30
Przedsiębiorstwo państwowe	8	0,30
Samorządowa jednostka organizacyjna	7	0,26
Spółdzielnia	18	0,67
Spółka akcyjna	52	1,93
Spółka cywilna	2	0,07
Spółka jawna	78	2,90
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	500	18,60
Stowarzyszenie	81	3,01

Źródło: dane Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki

czających się do działalności tour operatora znajduje się na terenie lubuskiego (2), warmińsko-mazurskiego (2) oraz świętokrzyskiego (4).

Największa koncentracja podmiotów turystycznych prowadzących działalność zarówno organizatora, jak i pośrednika, występuje na terenie województwa: mazowieckiego (490), małopolskiego (269) oraz śląskiego (223). Nieliczne biura prowadzące wyłącznie działalność pośrednika stanowią niecałe 2% wszystkich podmiotów turystycznych funkcjonujących na polskim rynku. Zarejestrowane są one na terenie dziewięciu województw: od 2 jednostek w wo-

jewództwie łódzkim do 9 w województwach małopolskim i wielkopolskim. Na 2688 podmiotów 2639 (98%) należy do grupy organizatorów lub organizatorów/pośredników.

2.5.

Biura podróży w Polsce według zakresu działania

Zakres działania (pod względem geograficznym) biura określają przy uzyskiwaniu wpisu do rejestru, bowiem od tego zależy wysokość opłacanej gwarancji lub ubezpieczenia. Wśród podmiotów turystycznych przeważają jednostki (40,0%) posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności na terenie Polski i krajów europejskich (tzn. 40 krajów według wykazu z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 września 1999 r.). Zezwolenie na prowadzenie działalności tylko na terenie Polski ma 777 podmiotów turystycznych (28,9% ogółu). Zezwolenie na prowadzenie działalności na terenie całego świata ma obecnie 396 biur podróży (14,7%).

Najwięcej podmiotów turystycznych mających zezwolenie na prowadzenie działalności na terenie Polski i krajów europejskich znajduje się na terenie województw: mazowieckiego (165), śląskiego (162) oraz na terenie małopolskiego (145), dolnośląskiego (108) i wielkopolskiego (88). Najmniej podmiotów należących do tej grupy działa na terenie województw: świętokrzyskiego (16), warmińsko-mazurskiego (24)

Tab. 9. Podmioty turystyczne w układzie województw według przedmiotu działalności na dzień 8 stycznia 2007 roku

Województwo	Ogółem	Organizator		Organiz./pośrednik		Pośrednik	
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %
Dolnośląskie	235	62	26,38	167	71,06	6	2,55
Kujawsko-pomorskie	90	23	25,56	67	74,44	0	0,00
Lubelskie	69	20	28,99	49	71,01	0	0,00
Lubuskie	46	2	4,35	44	95,65	0	0,00
Łódzkie	147	47	31,97	98	66,67	2	1,36
Małopolskie	322	44	13,66	269	83,54	9	2,80
Mazowieckie	507	13	2,56	490	96,65	4	0,79
Opolskie	59	22	37,29	37	62,71	0	0,00
Podkarpackie	97	16	16,49	75	77,32	6	6,19
Podlaskie	83	55	66,27	28	33,73	0	0,00
Pomorskie	181	67	37,02	110	60,77	4	2,21
Śląskie	358	132	36,87	223	62,29	3	0,84
Świętokrzyskie	49	4	8,16	45	91,84	0	0,00
Warmińsko-mazurskie	101	2	1,98	99	98,02	0	0,00
Wielkopolskie	216	34	15,74	173	80,09	9	4,17
Zachodniopomorskie	128	17	13,28	105	82,03	6	4,69
Polska ogółem	2688	560	20,83	2079	77,34	49	1,82

Źródło: dane Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki

Biura podróży w Polsce

Tab.10. Podmioty turystyczne w układzie województw według zakresu działalności na dzień 8 stycznia 2007 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	I grupa		I/II grupa		I/II/III grupa	
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %
Dolnośląskie	235	49	20,85	6	2,55	2	0,85
Kujawsko-pomorskie	90	35	38,89	4	4,44	1	1,11
Lubelskie	69	17	24,64	0	0,00	3	4,35
Lubuskie	46	5	10,87	5	10,87	0	0,00
Łódzkie	147	45	30,61	4	2,72	1	0,68
Małopolskie	322	83	25,78	4	1,24	1	0,31
Mazowieckie	507	125	24,65	11	2,17	4	0,79
Opolskie	59	12	20,34	3	5,08	1	1,69
Podkarpackie	97	15	15,46	3	3,09	0	0,00
Podlaskie	83	28	33,73	1	1,20	0	0,00
Pomorskie	181	88	48,62	36	19,89	6	3,31
Śląskie	358	103	28,77	9	2,51	1	0,28
Świętokrzyskie	49	17	34,69	2	4,08	0	0,00
Warmińsko-mazurskie	101	46	45,54	16	15,84	0	0,00
Wielkopolskie	216	53	24,54	12	5,56	1	0,46
Zachodniopomorskie	128	56	43,75	6	4,69	0	0,00
Polska ogółem	2688	777	28,91	122	4,54	21	0,78

Tab.10 a. Podmioty turystyczne w układzie województw według zakresu działalności na dzień 8 stycznia 2007 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	I/III grupa		II grupa		II/III grupa		III grupa	
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %
Dolnośląskie	1	0,43	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1
Kujawsko-pomorskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Lubelskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Lubuskie	0	0,00	1	2,17	1	2,17	0	0,00	0
Łódzkie	0	0,00	2	1,36	0	0,00	1	0,68	0
Małopolskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,31	0
Mazowieckie	0	0,00	2	0,39	0	0,00	3	0,59	0
Opolskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Podkarpackie	0	0,00	1	1,03	0	0,00	0	0,00	0
Podlaskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Pomorskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Śląskie	0	0,00	2	0,56	0	0,00	2	0,56	0
Świętokrzyskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Warmińsko-mazurskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Wielkopolskie	0	0,00	2	0,93	0	0,00	0	0,00	0
Zachodniopomorskie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Polska ogółem	1	0,04	10	0,37	1	0,04	7	0,26	1

Grupa I: Polska

Grupa II: Republika Albanii, Księstwo Andory, Republika Austrii, Królestwo Belgii, Bośnia i Hercegowina, Republika Bułgarii, Republika Chorwacji, Republika Cypryjska, Królestwo Danii, Republika Estońska, Republika Finlandii, Republika Francuska, Republika Grecka, Królestwo Hiszpanii z wyłączeniem Wysp Kanaryjskich, Irlandia, Republika Islandii, Księstwo Liechtensteinu, Wielkie Księstwo Luksemburga, Republika Łotewska, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Republika Malty, Republika Mołdowy, Księstwo Monako, Królestwo Niderlandów, Królestwo Norwegii, Republika Portugal-ska, Federacja Rosyjska z wyłączeniem obwodu Kalinin-

gradzkiego, Rumunia, Republika San Marino, Serbia i Czarnogóra, Republika Słowenii, Konfederacja Szwajcarska, Królestwo Szwecji, Republika Turcji, Stolica Apostolska, Republika Węgierska, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Republika Włoska

Grupa III: inne państwa niewymienione w pozostałych grupach oraz Wyspy Kanaryjskie

Grupa IV: Republika Białorusi, Republika Czeska, Republika Litewska, Republika Federalna Niemiec, Republika Słowacka, Ukraina oraz obwód Kaliningradzki.

i lubuskiego (27). Najwięcej biur turystycznych posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności tylko na terenie Polski znajduje się w województwach mazowieckim (125), potem śląskim (103) i pomorskim (88). Najmniej podmiotów należących do tej grupy, podobnie jak podmiotów mających zezwolenie na prowadzenie działalności na terenie Polski i krajów europejskich, działa na terenie województw: lubuskiego (5), opolskiego (12), podkarpackiego (15) oraz lubelskiego i świętokrzyskiego (po 17).

Zdecydowanie najwięcej biur podróży posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności na terenie całego świata funkcjonuje w województwie mazowieckim (156). Kolejne miejsca zajmują województwa: małopolskie (45), śląskie (41) oraz wielkopolskie (34). Najmniej podmiotów należących do tej grupy działa na terenie województw: podkarpackiego (2), warmińsko-mazurskiego (3), świętokrzyskiego (5) oraz lubuskiego i podlaskiego (po 6) (tab. 10).

2.6.

Biura podróży w Polsce według typu gwarancji

Zgodnie z ustawą o usługach turystycznych i aktami wykonawczymi, m.in. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 listopada 1999 r. w sprawie określenia minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej oraz minimalnej wysokości sumy gwarancyjnej na rzecz jednego klienta z tytułu umowy ubezpieczenia na rzecz klientów w związku z prowadzoną działalnością przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz.U. Nr 98, poz.1142), biura muszą mieć zabezpieczenie finansowe. Z tych pieniędzy może zostać sfinansowany powrót klienta do kraju, w wypadku gdy tour operator wbrew zobowiązaniu go nie zapewni, oraz zwrot wpłat wniesionych przez klientów w razie niewykonania innych zobowiązań umownych. Biura, szczególnie niewielkie, najczęściej wybierają ubezpieczenie

Biura podróży w Polsce

Tab.10 b. Podmioty turystyczne w układzie województw według zakresu działalności na dzień 8 stycznia 2007 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	IV grupa		I/IV grupa		II/IV grupa		III/IV grupa	
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %
Dolnośląskie	0	0,00	37	15,74	0	0,00	0	0,00	0
Kujawsko-pomorskie	0	0,00	7	7,78	0	0,00	0	0,00	0
Lubelskie	0	0,00	4	5,80	0	0,00	0	0,00	0
Lubuskie	0	0,00	1	2,17	0	0,00	0	0,00	0
Łódzkie	0	0,00	13	8,84	2	1,36	0	0,00	0
Małopolskie	0	0,00	38	11,80	3	0,93	0	0,00	0
Mazowieckie	1	0,20	35	6,90	3	0,59	1	0,20	1
Opolskie	1	1,69	4	6,78	0	0,00	0	0,00	1
Podkarpackie	0	0,00	8	8,25	0	0,00	0	0,00	0
Podlaskie	0	0,00	19	22,89	0	0,00	0	0,00	0
Pomorskie	0	0,00	7	3,87	0	0,00	0	0,00	0
Śląskie	1	0,28	30	8,38	7	1,96	0	0,00	1
Świętokrzyskie	0	0,00	9	18,37	0	0,00	0	0,00	0
Warmińsko-mazurskie	0	0,00	12	11,88	0	0,00	0	0,00	0
Wielkopolskie	2	0,93	22	10,19	0	0,00	0	0,00	2
Zachodniopomorskie	0	0,00	4	3,13	1	0,78	0	0,00	0
Polska ogółem	5	0,19	250	9,30	16	0,60	1	0,04	5

na rzecz klienta (75,5%). Tylko 15,7% biur wykupiło gwarancje ubezpieczonego, a z gwarancji bankowych korzysta zaledwie 238 biur (8,9%) (tab. 11).

2.7.

Podsumowanie

Liczba zarejestrowanych biur podróży w ostatnim roku wzrosła mimo spadkowej tendencji ostatnich lat. Od 2004 roku największy wpływ na zmniejszanie się ich liczby miało podniesienie kwot gwarancyjnych i ubezpieczeniowych. Te, które zostały na rynku, okazały się wystarczająco silne finansowo, by podołać obciążeniom.

Ponad połowa polskich biur podróży działa w czterech najbardziej zurbanizowanych i najludniejszych (największy popyt) województwach (mazowieckie, śląskie, małopolskie i dolnośląskie).

reklama

Future Traveller Tribes 2020 – raport opracowany przez firmę Henley Centre Headlight Vision we współpracy z firmą Amadeus

- Jacy będą przyszli podróżni?
- Jak różne od dzisiejszych będą ich potrzeby?
- Jak powinni działać przewoźnicy, by zapewnić sobie lojalność klientów?
- Czy technologia może znacznie poprawić wrażenia z podróży?

5 marca 2007 Amadeus opublikował nowy raport o zasięgu globalnym – Przyszli Podróżni w roku 2020 (Future Traveller Tribes 2020). Po raz pierwszy raport ukazuje główne przyszłe trendy w zachowaniu klientów, technologię geoeconomiczną i polityczną, aby pokazać, jakie grupy podróżnych będą najbardziej dominujące i interesujące w ciągu następnych 10-15 lat.

Raport Future Traveller Tribes 2020 nie tylko przedstawia pełen obraz zagadnień makroekonomicznych i czynników kształtujących branżę lotniczą, ale także daje wgląd w fascynujące technologie i rozwiązania, z których podróżni będą korzystać w roku 2020.

Po raz pierwszy powstało tak wszechstronne opracowanie, którego założeniem jest zrozumienie, w jaki sposób linie lotnicze mogą odpowiedzieć na diametralne zmiany nieustannie zachodzące w tym sektorze.

Głównym celem raportu przygotowanego we współpracy Henley Centre Headlight Vision i firmy Amadeus, wiodącego dostawcy rozwiązań technologicznych dla rynku turystycznego, było zainicjowanie dyskusji o typach usług i rozwiązań, które przewoźnicy mogą zaoferować swoim klientom teraz i w przyszłości, aby zaspokoić potrzeby przyszłych podróżnych oraz zapewnić sobie rentowność.

Ten przełomowy raport zidentyfikował cztery grupy przyszłych podróżnych, które mogą pojawić się w ciągu najbliższych 10-15 lat i które potencjalnie przeobrażą sposób, w jaki linie lotnicze będą dostarczać swoje produkty i usługi. Te cztery grupy przyszłych podróżnych to:

1. międzynarodowi dyrektorzy – podróżujący w celach biznesowych
2. aktywni seniorzy – zamożni, zdrowi, starsi podróżujący w celach wypoczynkowych i poznawczych
3. globalni pracownicy, którzy mieszkają i pracują w różnych miastach, a samoloty wykorzystują jako środek transportu
4. globalne rodziny – podróżni, którzy będą odwiedzać coraz bardziej rozproszoną po świecie rodzinę.

Raport Future Traveller Tribes 2020 nie zawiera zdecydowanych prognoz na przyszłość, nie jest też wyczerpującą analizą grup przyszłych podróżnych. Ma on za zadanie pobudzić dyskusję o tym, co może przynieść przyszłość.

Amadeus ma nadzieję, że raport spodoba się czytelnikom i że zainicjuje debatę na temat przyszłych perspektyw branży turystycznej.

Pełna wersja raportu jest dostępna na stronie
www.amadeus.com.pl

Podział biur podróży

Tab.10c. Podmioty turystyczne w układzie województw według zakresu działalności na dzień 8 stycznia 2007 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	I/II/IV grupa		I/II/III/IV grupa		I/III/IV grupa		II/III/IV grupa	
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %
Dolnośląskie	108	45,96	32	13,62	0	0,00	0	0,00	108
Kujawsko-pomorskie	34	37,78	8	8,89	0	0,00	1	1,11	34
Lubelskie	38	55,07	7	10,14	0	0,00	0	0,00	38
Lubuskie	27	58,70	6	13,04	0	0,00	0	0,00	27
Łódzkie	66	44,90	13	8,84	0	0,00	0	0,00	66
Małopolskie	145	45,03	45	13,98	2	0,62	0	0,00	145
Mazowieckie	165	32,54	156	30,77	0	0,00	1	0,20	165
Opolskie	28	47,46	10	16,95	0	0,00	0	0,00	28
Podkarpackie	68	70,10	2	2,06	0	0,00	0	0,00	68
Podlaskie	29	34,94	6	7,23	0	0,00	0	0,00	29
Pomorskie	29	16,02	15	8,29	0	0,00	0	0,00	29
Śląskie	162	45,25	41	11,45	0	0,00	0	0,00	162
Świętokrzyskie	16	32,65	5	10,20	0	0,00	0	0,00	16
Warmińsko-mazurskie	24	23,76	3	2,97	0	0,00	0	0,00	24
Wielkopolskie	88	40,74	34	15,74	0	0,00	2	0,93	88
Zachodniopomorskie	47	36,72	13	10,16	0	0,00	1	0,78	47
Polska ogółem	1074	39,96	396	14,73	2	0,07	5	0,19	1074

Źródło: dane Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki

Tab. 11. Podmioty turystyczne w układzie województw według typu gwarancji na dzień 8 stycznia 2007 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	Gwar. bankowa		Gwar. Ubezpiecz.		Ubezp.na rzecz klienta	
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %
Dolnośląskie	235	11	4,68	32	13,62	192	81,70
Kujawsko-pomorskie	90	5	5,56	23	25,56	62	68,89
Lubelskie	69	3	4,35	6	8,70	60	86,96
Lubuskie	46	2	4,35	1	2,17	43	93,48
Łódzkie	147	11	7,48	22	14,97	114	77,55
Małopolskie	322	29	9,01	64	19,88	229	71,12
Mazowieckie	507	59	11,64	79	15,58	369	72,78
Opolskie	59	0	0,00	5	8,47	54	91,53
Podkarpackie	97	11	11,34	19	19,59	67	69,07
Podlaskie	83	4	4,82	8	9,64	71	85,54
Pomorskie	181	12	6,63	26	14,36	143	79,01
Śląskie	358	28	7,82	87	24,30	243	67,88
Świętokrzyskie	49	4	8,16	5	10,20	40	81,63
Warmińsko-mazurskie	101	22	21,78	13	12,87	66	65,35
Wielkopolskie	216	30	13,89	21	9,72	165	76,39
Zachodniopomorskie	128	7	5,47	16	12,50	105	82,03
Polska ogółem	2688	238	8,85	427	15,89	2023	75,26

Źródło: dane Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki

Zdecydowana większość należy do osób fizycznych i prowadzi działalność zarówno organizatora, jak i pośrednika usług turystycznych.

Najwięcej (40%) biur podróży wybrało zakres działalności obejmujący Polskę i kraje europejskie. Preferowaną formą ustawowego zabezpieczenia praw klienta jest ubezpieczenie na rzecz klienta.

Rozdział 3

Podział biur podróży według struktury terytorialnej kraju

W czwartym kwartale 2006 roku została przeprowadzona analiza rozmieszczenia biur podróży w gminach, powiatach i poszczególnych miejscowościach⁶. Dzięki niej wiemy, ile umieszczonych w ewidencji podmiotów faktycznie działa i gdzie jest ich najwięcej. Okazało się, że na 5663 zarejestrowanych biur, tj. takich, które uzyskały wpis do ewidencji organizatorów i pośredników turystycznych, funkcjonowało tylko 2674. Pozostałe zrezygnowały z prowadzenia działalności lub zostały wykreślone z ewidencji za niedopełnienie warunków (np. formalności ubezpieczeniowych) lub z powodu upadłości. Analizę biur podróży według województw przedstawiliśmy już w rozdziale 2. Zobaczmy teraz, jak wyglądał rozkład biur podróży w mniejszych jednostkach, na kolejnych stopniach podziału terytorialnego kraju.

Według stanu na koniec grudnia 2006 roku zarejestrowane biura znajdowały się w 435 gminach skupionych w 288 powiatach, w tym w 223 powiatach ziemskich (72% wszystkich powiatów ziemskich) i w 65 grodzkich (100% wszystkich powiatów grodzkich), czyli miastach na prawach powiatu oraz w 513 miejscowościach.

Powiaty z największą liczbą biur podróży to:

słupski	35 biur
cieszyński	17 biur
tatrzański	33 biura
jeleniogórski	14 biur
kłodzki	20 biur
giżycki	10 biur
kołobrzeski	20 biur
augustowski	10 biur
nowotarski	19 biur
inowrocławski	10 biur

Rola biur podróży

Do dziesiątki miast na prawach powiatu z największą liczbą biur podróży należą:

Warszawa	378 biur
Katowice	59 biur
Kraków	166 biur
Gdańsk	57 biur
Wrocław	115 biur
Szczecin	53 biura
Poznań	95 biur
Bydgoszcz	46 biur
Łódź	81 biur
Bielsko-Biała	42 biura

Do gmin mających najwięcej biur podróży należą wszystkie miasta na prawach powiatu wymienione powyżej, będące jednocześnie gminami, a ponadto gminy:

Lublin	41 biur
Częstochowa	26 biur
Olsztyn	34 biura
Gliwice	25 biur
Zakopane	33 biura
Rzeszów	24 biura
Białystok	32 biura
Gdynia	24 biura
Opole	26 biur
Zielona Góra	23 biura

Miejscowościami, w których działa największa liczba biur podróży, są zarówno miasta na prawach powiatu, jak i gminy wymienione powyżej.

Osobno przeprowadzono analizę oddziałów biur podróży. Również tutaj zastosowano podział według województw, powiatów i gmin. Obecnie funkcjonują 392 oddziały, z tego 316 jest organizatorem i pośrednikiem, 63 – organizatorem i 13 – pośrednikiem. Najwięcej oddziałów znajduje się w województwach: śląskim (70), mazowieckim (49), pomorskim (44) i dolnośląskim (41).

Rozdział 4

Rola biur podróży w przyjazdach turystów zagranicznych do Polski oraz w podróżach Polaków (krajowych i zagranicznych)

4.1.

Rola biur podróży w podróżach Polaków (krajowych i zagranicznych)

Kondycja finansowa biur podróży w dużej mierze zależy od popytu na ich usługi. W wypadku krajowych wyjazdów turystycznych mieszkańców Polski w 2006 roku odnotowano zahamowanie tendencji spadkowej lat ubiegłych. Według szacunków Instytutu Turystyki Polacy (w wieku 15 i więcej lat) w 2006 roku wzięli udział w 38,5 mln krajowych podróży turystycznych z co najmniej jednym noclegiem poza miejscowością stałego zamieszkania. Z tego ponad 40% stanowiły podróże długookresowe, obejmujące 5 i więcej dni, a niecałe 60% – krótkookresowe. Obserwujemy znaczny wzrost liczby wyjazdów długookresowych i niewielki wzrost liczby podróży krótkookresowych. Liczba krajowych podróży ogółem wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 7,2%.

Badania Instytutu Turystyki wykazują, że w 2006 roku Polacy uczestniczący w krajowych wyjazdach długookresowych korzystali w takim samym stopniu z usług biur podróży, jak w dwóch latach poprzednich. Natomiast w przypadku wyjazdów krótkookresowych udział ten zdecydowanie się zmniejszył. Zatem sytuacja jest wciąż dla biur podróży mało optymistyczna, bo tylko 3% krajowych podróży długookresowych Polacy organizowali całkowicie lub częściowo za ich pośrednictwem (tab. 12).

W stosunku do roku 2005 w 2006 roku odnotowano 20% wzrost wyjazdów zagranicznych. Według szacunków Instytutu Turystyki w 2006 roku Polacy uczestniczyli w 7,3 mln podróży turystycznych, połączonych z co najmniej jednym noclegiem poza granicami kraju. Przy wzroście liczby wyjazdów zagranicznych Polaków w 2006 roku

można zaobserwować pewien spadek zainteresowania usługami biur podróży, szczególnie wyjazdami organizowanymi całkowicie przez biura. Udział takich wyjazdów spadł z 16% w 2005 roku do 12% w 2006 roku, zaś częściowo zorganizowanych pozostał na tym samym poziomie – 4%. (tab. 15).

Z powyższych oszacowań wynika, że w 2006 roku mieszkańcy Polski uczestniczyli w 1170 tys. wyjazdów zorganizowanych przez biura podróży (o 5,6% mniej niż w 2005 roku), w tym z 880 tys. wyjazdów zorganizowanych całkowicie przez biura podróży (o 11,1% mniej niż w 2005 roku).

4.2.

Rola biur podróży w przyjazdach turystów zagranicznych do Polski

Według oszacowań Instytutu Turystyki w 2006 roku przyjechało do Polski 15,7 mln turystów, o 3% więcej niż w 2005 roku. Dynamika zmian była zróżnicowana. Godny uwagi jest wzrost (o 17%) liczby przyjazdów z krajów „starej piętnastki” Unii Europejskiej niesąsiadujących z Polską oraz z nowych krajów członkowskich UE – o 8%. Wzrosła również liczba przyjazdów, o 8,5%, z głównych krajów zamorskich:

Tab. 12. Sposób organizacji podróży krajowych w 2006 roku (%)

Sposób organizacji	5 i więcej dni	2-4 dni
Całkowicie biuro podróży	2	-
Częściowo biuro podróży	1	-
Całkowicie zakład pracy lub inna instytucja	11	8
Częściowo zakład pracy lub inna instytucja	8	3
Samodzielnie	78	89

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Tab. 13. Sposób organizacji krajowych podróży długookresowych (%)

Sposób organizacji	2002	2003	2004	2005	2006
Biuro podróży (całkowicie lub częściowo)	3	4	3	3	3
Zakład pracy lub inna instytucja	14	13	14	11	19
Samodzielnie	83	83	83	86	78

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Sytuacja ekonomiczna biur podróży

Tab. 15. Sposób organizacji podróży zagranicznych w latach 2004-2006 (%)

Sposób organizacji	2004	2005	2006
Całkowicie biuro podróży	11	16	12
Częściowo biuro podróży	4	4	4
Całkowicie zakład pracy lub inna instytucja	15	12	13
Częściowo zakład pracy lub inna instytucja	9	5	8
Samodzielnie	61	63	63

Źródło: badania Instytutu Turystyki

Tab. 14. Sposób organizacji krajowych podróży krótkookresowych (%)

Sposób organizacji	2002	2003	2004	2005	2006
Biuro podróży (całkowicie lub częściowo)	1	1	1	6	-
Zakład pracy lub inna instytucja	11	12	12	12	11
Samodzielnie	88	87	87	82	89

Źródło: badania Instytutu Turystyki

USA, Australii, Japonii, Korei Płd. i Kanady. Spadła zaś o 2% liczba przyjazdów z Niemiec. Utrzymuje się boom na lotniskach: liczba cudzoziemców odprowadzonych w portach lotniczych wzrosła o 21,3%.

W 2006 roku 10,5% przyjeżdżających turystów zagranicznych korzystało z usług biur podróży. Pełen pakiet wykupiło 7% turystów, a z pojedynczych usług biur podróży skorzystało 2%. Na tym tle wyróżniają się turyści ze „starych” krajów Unii Europejskiej, którzy w 12% korzystali z pełnego pakietu (poza Niemcami). Największe zainteresowanie turystyką zorganizowaną, podobnie jak w ubiegłych latach, stwierdzamy wśród turystów z krajów zamorskich (25%). Rośnie odsetek korzystających z rezerwacji usług: 17% ogółu turystów, 28% Niemców, a wśród przyjeżdżających z pozostałych krajów „15” UE – 20% (tab. 16).

Dla porównania warto przypomnieć dane z 2005 roku, kiedy to 9% ogółu przyjeżdżających turystów korzystało z usług biur podróży, w tym 7,0% z całego pakietu, a 2,0% z pojedynczych usług. Z rezerwacji w biurze podróży korzystało tylko 12% turystów (tab. 17).

Z powyższych oszacowań wynika, że w 2006 roku 4,2 mln turystów zagranicznych skorzystało z usług biur podróży (o 31,3% więcej niż w 2005 roku), w tym 1,3 mln z uczestniczenia w wyjazdach zorganizowanych całkowicie przez biura podróży (o 18,0% więcej niż w 2005 roku).

4.3.

Podsumowanie

Rola turystyki w konsumpcji rodaków poprawiła się. Ale pomimo wzrastającej liczby podróży Polaków, zarówno krajowych jak i zagranicznych, rola biur

sprawdzone
informacje

na czas

WIADOMOŚCI TURYSTYCZNE

zamów prenumeratę www.eurosys.pl

Sytuacja ekonomiczna biur podróży

w ich organizacji nadal nieznacznie maleje lub pozostaje na niezmiennym poziomie.

Ponadto odnotowano nieznaczny wzrost liczby przyjazdów do Polski oraz niewielki wzrost zainteresowania turystów zagranicznych usługami biur podróży. Jednak było ono ciągle mniejsze niż w pierwszej połowie lat 90.

Rozdział 5 Sytuacja ekonomiczna biur podróży w Polsce

5.1. Sytuacja ekonomiczna biur podróży zatrudniających powyżej dziewięciu osób

Niniejsza analiza obejmuje podmioty gospodarcze, które zadeklarowały działalność jako biura podróży i zostały zaklasyfikowane zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności do sekcji I (transport, gospodarka magazynowa i łączność) w dziale 63 (działalność wspomagająca transport; działalność związana z turystyką). Podstawą zaliczenia danych do odpowiednich sekcji PKD stanowi aktualny numer statystyczny jednostki sprawozdawczej.

Przedstawione poniżej dane i wskaźniki ekonomiczne dla grupy 63.3 (wg PKD), niepublikowane przez GUS, odnoszą się do jednostek posiadających osobowość prawną, objętych obowiązkową sprawozdawczością finansową i pochodzą z rocznego sprawozdania F-02. Badane podmioty gospodarcze zostały podzielone na trzy grupy:

- liczba pracowników większa niż 249 osób,
- liczba pracowników od 50 do 249 osób,
- liczba pracowników od 10 do 50 osób.

Podstawowe wskaźniki ekonomiczne dla wyżej wymienionych grup podmiotów gospodarczych działających w turystyce są analizowane w dwóch układach: wojewódzkim i finansowym, tzn. w podziale na przedziały zatrudnienia (od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób, powyżej 250 osób) według województw oraz w podziale na przedziały zatrudnienia według przedziałów przychodów z całokształtu działalności.

Pełne badania statystyczne GUS (według formularzy F-01 i F-02) dotyczą wszystkich jednostek dużych i średnich. Nie mogliśmy jednak wymienić danych dla wszystkich województw, bo zgodnie z ustawą o statystyce publicznej nie wolno udostępniać danych jednostkowych lub takich, które umożliwiają identyfikację podmiotu. Pominąć musieliśmy te województwa, w których udział jednego podmiotu stanowił więcej niż trzy czwarte całości. Poprzestaliśmy zatem na tych, w których liczba jednostek zarejestrowanych przez GUS jest większa od trzech.

Rejestrowane przychody z całokształtu działalności obejmują:

- przychody ze sprzedaży produktów, tj. kwoty należne z tytułu sprzedaży usług w podmiotach prowadzących działalność usługową. Przychody ze sprzedaży wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług;
- pozostałe przychody operacyjne – przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu. Zalicza się do nich: przychody ze sprzedaży lub wpływy z likwidacji środków trwałych i inwestycji rozpoczętych, odpisane przedawnione zobowiązania, otrzymane odszkodowania, wyegzekwowane kary i grzywny, otrzymane

Tab. 16. Organizacja podróży i pobytu turystów zagranicznych przyjeżdżających do Polski w 2006 roku (%)

Organizacja podróży i pobytu	Ogółem	Białoruś, Rosja, Ukraina	Niemcy	15 UE (bez Niemiec)	Nowe kraje członkowskie UE	Główne zamorskie
Pakiet	8	5	7	11	7	25
Zakupiono część usług	2	0	4	3	1	0
Tylko rezerwacja	17	8	29	20	4	18
Samodzielnie	72	86	59	66	87	57
Brak danych	1	1	1	0	1	0

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 17. Organizator przyjazdu do Polski (dane %)

Turyści ogółem	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Grupa zorganizowana przez biuro podróży	18	12	10	7	7	6	7	6	7	6	6	7	8
Podróż samodzielna (przy udziale biura podróży)	7	15	6	5	9	15	14	11	17	11	11	14	19
Podróż w pełni samodzielna	75	73	82	87	82	79	79	83	76	83	82	78	72
brak danych	1	1	1	1	2	0	0	0	0	0	1	1	1

Źródło: badania IT „Cele, motywy i organizacja przyjazdów turystów zagranicznych do Polski”

Sytuacja ekonomiczna biur podróży

przez jednostkę nieodpłatnie składniki majątku, dotacje, subwencje i dopłaty;

- przychody finansowe obejmują wpływy lub kwoty należne z tytułu dokonanych przez podmiot operacji fi-

nansowych, tj. dywidendy (przy posiadaniu udziałów w innych jednostkach), kwoty należne i wpływy ze sprzedaży papierów wartościowych (długoterminowych i krótkoterminowych), odsetki

i prowizje od środków pieniężnych (lokat) na rachunkach bankowych, odsetki od udzielonych przez jednostkę pożyczek i kredytów (zwłoki w spłacie rat), dyskonto potrącone przez jednostkę przy zakupie weksli i czeków obcych, dodatnie różnice kursowe ustalone przy spłacie należności i zobowiązań oraz różnice przy wycenie środków pieniężnych, udziałów i papierów wartościowych.

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik z działalności gospodarczej – suma wyników finansowych ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, pozostałej działalności operacyjnej i operacji finansowych – skorygowany o saldo zysków i strat nadzwyczajnych.

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych i płatności z nimi związane na podstawie odrębnych przepisów (np. dywidenda od funduszu założycielskiego).

Podatek dochodowy to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

Wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto są wskaźnikami procentowymi. Oblicza się je jako relację wyniku finansowego (odpowiednio brutto i netto) do przychodów ogółem (tab. 18, 19, 20, 21).

Z roku na rok maleje liczba dużych i średnich podmiotów, dla których działalność turystyczna jest działalnością podstawową i które prowadzą pełną sprawozdawczość. Pomimo to zsumowane przychody z całokształtu działalności malejącej liczby podmiotów rosną. Spadły, i to nieznacznie, tylko w latach 1996-1999 i w roku 2001 (tab. 19).

Największe przychody z całokształtu działalności w ciągu ostatnich ośmiu lat osiągnęły biura podróży zatrudniające powyżej 9 osób w 2005 roku – ich su-

Tab. 18. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne dla biur podróży w podziale na przedziały zatrudnienia w 2005 roku (w tys. zł)

Przedziały zatrudnienia	Liczba jednostek	Przychody z całokształtu działalności w tys. zł	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materia. w tys. zł	Wynik finansowy brutto w tys. zł	Podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych w tys. zł	Liczba pracujących
od 10 do 49 osób	78	1 579 654	1 525 095	14 661	2 757	1 475
od 50 do 249 osób	18	869 833	851 774	35 817	2 138	1 615
powyżej 250 osób	3	340 418	312 811	18 335	4 671	1 553
Razem	99	2 789 905	2 689 680	68 813	9 566	4 643

Źródło: niepublikowane dane GUS

Tab. 19. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne dla biur podróży w podziale na przedziały zatrudnienia według województw w 2005 roku (w tys. zł)

Przedziały zatrudnienia	Nazwy województw	Liczba jednostek	Przychody z całokształtu działalności w tys. zł	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i mater. w tys. zł	Wynik finansowy brutto w tys. zł	Podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych w tys. zł	Liczba pracujących
od 10 do 49 osób	Dolnośląskie	8	29 710	28 120	994	95	143
	Kujawsko-pomorskie	*	*	*	*	*	*
	Lubuskie	*	*	*	*	*	*
	Łódzkie	*	*	*	*	*	*
	Małopolskie	9	84 133	83 448	5 271	358	181
	Mazowieckie	26	429 325	425 773	966	1 256	557
	Opolskie	3	15 728	15 167	-27	24	57
	Podkarpackie	*	*	*	*	*	*
	Podlaskie	4	22 380	21 847	2 294	93	84
	Pomorskie	5	22 446	22 132	1 478	319	95
	Śląskie	11	88 771	50 745	1 962	207	145
	Świętokrzyskie	3	10 052	9683	589	137	75
	Warmińsko-mazurskie	*	*	*	*	*	*
	Wielkopolskie	*	*	*	*	*	*
	Zachodniopomorskie	*	*	*	*	*	*
	Ogółem	78	1 579 654	1 525 095	14 661	2 757	1 475
od 50 do 249 osób	Małopolskie	*	*	*	*	*	*
	Mazowieckie	10	55 4802	541 636	20 798	216	912
	Opolskie	*	*	*	*	*	*
	Podkarpackie	*	*	*	*	*	*
	Śląskie	*	*	*	*	*	*
	Warmińsko-mazurskie	*	*	*	*	*	*
	Wielkopolskie	*	*	*	*	*	*
	Ogółem	18	869 833	851 774	35 817	2 138	1 615
powyżej 250 osób	Dolnośląskie	*	*	*	*	*	*
	Mazowieckie	*	*	*	*	*	*
	Ogółem	3	340 418	312 811	18 335	4 671	1 553

Źródło: niepublikowane dane GUS

Dane z części województw nie mogą być udostępnione ze względu na zachowanie tajemnicy statystycznej.

Sytuacja ekonomiczna biur podróży

Tab. 20. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne dla biur podróży w podziale na przedziały zatrudnienia oraz przedziały przychodów z całokształtu działalności w 2005 roku (w tys. zł)

Przedziały zatrudnienia	Przedziały przychodów z całokształtu działalności	Liczba jednostek	Przychody z całokształtu działalności w tys. zł	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i mater. w tys. zł	Wynik finansowy brutto w tys. zł	Podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych w tys. zł	Liczba pracujących
od 10 do 49 osób	> 25001	9	1 162 029	1 115 897	1 095	131	208
	20001-25000	*	*	*	*	*	*
	15001-20000	3	52 352	52 089	1 069	233	46
	10001-15000	8	92 879	91 842	4 179	513	211
	5001-10000	21	138 390	134 958	1 579	508	419
	2501-5000	23	77 768	75 762	4 131	760	393
	2001-2500	*	*	*	*	*	*
	1501-2000	4	6 732	6 270	-97	49	65
	1001-1500	*	*	*	*	*	*
	501-1000	*	*	*	*	*	*
	poniżej 500	*	*	*	*	*	*
	Ogółem	78	1 579 654	1 525 095	14 661	2 757	1 475
od 50 do 249 osób	> 25001	8	714 483	700 426	32 500	1 461	833
	20001-25000	3	66 519	64 218	311	38	213
	15001-20000	4	66 559	65 698	2 037	561	387
	5001-10000	3	22 272	21 432	969	78	182
	Ogółem	18	869 833	851 774	35 817	2 138	1 615
powyżej 250 osób	> 25001	3	340 418	312 811	18 335	4 671	1 553

Źródło: niepublikowane dane GUS

Dane z części województw nie mogą być udostępnione ze względu na zachowanie tajemnicy statystycznej.

ma wynosiła 2789,9 mln zł przychodu (tab. 22).

Niestety, w porównaniu z rokiem poprzednim w 2005 roku pogorszył się wynik finansowy brutto, a co za tym idzie – również wynik finansowy netto. Wynik finansowy brutto miał przez biura podróży zatrudniające 10 i więcej osób w 2005 roku, osiągnął wartość 68,8 mln zł, a wynik finansowy netto 59,3 mln zł. Najlepszy wynik finansowy netto w 2005 roku osiągnęły średnie

i duże biura w województwie mazowieckim (20,3 mln zł), a następnie w małopolskim (4,9 mln zł). Najniższy w województwach: opolskim (0,05 mln zł) i świętokrzyskim (0,5 mln zł).

Ogółem w Polsce biura podróży zatrudniające powyżej 9 osób wykazały w 2005 roku wskaźnik rentowności obrotu netto 2,1% (w roku poprzednim 2,5%). Wskaźnik rentowności obrotu brutto wyniósł 2,5% (w roku poprzednim 3,0%).

Tab. 21. Przychody z całokształtu działalności średnich i dużych biur podróży w latach 1996-2005

Lp.	Lata	Liczba podmiotów	Przychody w mln zł
1.	1996	474	1 495,9
2.	1997	509	1 363,4
3.	1999	155	1 332,0
4.	2000	144	1 776,9
5.	2001	131	1 708,0
6.	2002	121	1 941,0
7.	2003	109	2 122,3
8.	2004	100	2 528,5
9.	2005	99	2 789,9

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS

5.2.

Sytuacja ekonomiczna małych biur podróży, tj. zatrudniających do dziewięciu osób

W krajach Unii Europejskiej do grupy najmniejszych należy ponad 90% przedsiębiorstw, z czego prawie połowa to firmy jednoosobowe. Przedsiębiorstwa małe tworzą jedną trzecią miejsc pracy w sektorze MSP. Podobna tendencja istnieje już w Polsce, szczególnie wyraźne odzwierciedlenie tego zjawiska mamy w sektorze turystycznym. Stworzono w Polsce krajowy system wspierania małych i średnich przedsiębiorstw (MSP). Istotna pula środków, przeznaczanych na wsparcie tego sektora gospodarki, pochodzi z funduszy Unii Europejskiej.

Małe biura podróży, tj. zatrudniające do 9 osób, stanowiące zdecydowaną większość wszystkich biur podróży funkcjonujących na polskim rynku, objęto odrębną analizą. Informacje dotyczące podstawowych danych o działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 9 osób, z uwagi na ich dużą liczebność, uzyskiwane są z reprezentatywnego badania, realizowanego na formularzu SP-3. Badaniem objęte są osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Operat do losowania próby utworzony został na bazie BJS (Baza Jednostek Statystycznych) i posortowany warstwowo wg zbiorowości NZ (NZ

– rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej). Każda jednostka w wylosowanej próbie ma przypisaną wagę – stosunek liczby jednostek w całej badanej zbiorowości do próby skorygowanej (pomniejszonej o te jednostki, które zawiesiły działalność, zostały zlikwidowane, nie rozpoczęły działalności lub znalazły się poza zakresem badania) – pozwalającą na uogólnianie wyników. Uogólnione dane uzyskiwane są dla całego działu 63 (Działalność wspomagająca transport; Działalność związana z turystyką), a więc obejmują więcej podmiotów niż tylko biura podróży (także np. działalność pilotów

Sytuacja ekonomiczna biur podróży

Tab. 22. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne biur podróży zatrudniających powyżej dziewięciu osób w 2005 roku

Województwo	Przychody z całokształtu działalności	Koszty z całokształtu działalności	Wynik finansowy brutto	Wynik finansowy netto	Rentowność obrotu brutto (w %)	Rentowność obrotu netto (w %)
Dolnośląskie	29,7	28,7	1,0	0,9	3,3	3,0
Kujawsko-pomorskie	*	*	*	*	*	*
Lubelskie	*	*	*	*	*	*
Lubuskie	*	*	*	*	*	*
Łódzkie	*	*	*	*	*	*
Małopolskie	84,1	78,9	5,3	4,9	6,3	5,8
Mazowieckie	984,1	962,4	21,8	20,3	2,2	2,1
Opolskie	15,7	15,8	-0,03	-0,05	-0,2	-0,3
Podkarpackie	*	*	*	*	*	*
Podlaskie	22,4	20,1	2,3	2,2	10,3	9,8
Pomorskie	22,5	21,0	1,5	1,2	6,6	5,2
Śląskie	88,8	86,8	2,0	1,8	2,2	2,0
Świętokrzyskie	10,1	9,5	0,6	0,5	5,9	4,5
Warmińsko-mazurskie	*	*	*	*	*	*
Wielkopolskie	*	*	*	*	*	*
Zachodniopomorskie	*	*	*	*	*	*
Polska	2789,9	2721,1	68,8	59,3	2,5	2,1

** Dane w kolumnach nie sumują się. Ustawa o statystyce publicznej zabrania publikować dane, gdy dotyczą tylko 3 jednostek w grupie lub udział jednego podmiotu w grupie stanowi powyżej trzech czwartych całości.
Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS*

i przewodników). Szacuje się, że w 2005 roku na polskim rynku funkcjonowało ogółem 5046 małych biur podróży (łącznie z agencjami), tj. o 938 biur mniej niż w 2004 roku. Zmalały

również znacząco przychody z całokształtu działalności tych biur i wyniosły 2416,8 mln zł, czyli o 36,0% mniej w porównaniu z 2004 rokiem. Przychody ze sprzedaży produktów wyniosły

2284,5 mln zł i spadły o 36,5% w porównaniu z 2004 rokiem.

Najwięcej małych biur podróży – 1037 jednostek – działało w województwie mazowieckim. Co za tym idzie również w tym województwie osiągnięto najwyższe przychody zarówno z całokształtu działalności (601,7 mln zł), jak i ze sprzedaży produktów (596,0 mln zł). Stanowiły one odpowiednio 24,9% i 26,1% całości przychodów. Kolejnymi województwami, w których było najwięcej małych biur podróży i jednocześnie najwyższe przychody z całokształtu działalności i sprzedaży produktów, były: małopolskie (777 biur), śląskie (664), dolnośląskie (458) oraz wielkopolskie (355 biur). Najmniej małych biur podróży znajdowało się w województwach: świętokrzyskim, lubuskim i opolskim. Tam też osiągnięto najniższe przychody z całokształtu działalności i ze sprzedaży produktów.

Trzy województwa, w których znajduje się największa liczba małych biur podróży (mazowieckie, małopolskie i śląskie) osiągnęły ponad połowę (51,0%) wszystkich przychodów z całokształtu działalności wszystkich małych biur po-

Tab. 23. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne dla małych biur podróży, według województw, w 2005 roku

Województwo	Symbol województwa	Liczba jednostek	Pracujący osoby ogółem	Wynagrodzenia w tym, dla których jest to główne miejsce pracy	Przychody w tys. zł	Przychody z całokształtu działalności w tys. zł	Koszty z całokształtu ze sprzedaży produktów w tys. zł	działalności w tys. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem		5 046	11 677	8 957	107 812,2	2 416 781,4	2 284 488,9	2 229 770,5
Dolnośląskie	02	458	977	746	8 025,3	190 592,2	186 038,0	174 788,7
Kujawsko-pomorskie	04	136	311	237	2 369,0	58 510,3	54 018,6	53 449,2
Lubelskie	06	134	302	230	2 428,1	58 293,2	54 018,1	53 401,2
Lubuskie	08	86	209	160	1 764,2	41 322,4	40 147,3	37 949,7
Łódzkie	10	222	582	446	5 205,4	118 445,6	110 344,8	109 106,8
Małopolskie	12	777	1 570	1 201	13 538,0	313 766,1	256 510,6	288 471,2
Mazowieckie	14	1 037	2 523	1 958	30 104,3	601 696,4	595 984,6	562 356,0
Opolskie	16	99	219	166	1 377,4	37 762,6	31 577,1	34 160,9
Podkarpackie	18	131	335	255	2 533,2	62 773,6	57 670,0	57 325,2
Podlaskie	20	109	245	187	2 182,9	49 744,4	46 910,1	45 815,0
Pomorskie	22	348	794	611	7 864,0	170 589,0	168 971,8	157 950,9
Śląskie	24	664	1 660	1 266	13 117,3	317 742,8	316 586,8	290 816,8
Świętokrzyskie	26	67	175	135	1 750,6	37 793,8	34 834,0	35 012,3
Warmińsko-mazurskie	28	154	319	242	2 167,5	56 943,9	52 553,7	51 712,8
Wielkopolskie	30	355	862	662	8 028,6	179 249,9	170 176,9	165 451,0
Zachodniopomorskie	32	268	595	456	5 356,4	121 555,2	108 146,5	112 002,8

Źródło: obliczenia na podstawie niepublikowanych danych GUS

Sytuacja ekonomiczna biur podróży

Tab. 24. Przychody z całokształtu działalności małych biur podróży w latach 2001-2005

L.p.	Lata	Liczba podmiotów	Przychody w mln zł
1.	2001	4981	2 723,8
2.	2002	5025	2 654,9
3.	2003	4811	2 931,0
4.	2004	5984	3 798,4
5.	2005	5046	2 416,8

Źródło: dane GUS

dróży. Również te województwa przodowały w liczbie zatrudnionych osób ogółem, jak i tych, dla których małe biuro podróży jest głównym miejscem pracy. Tam też kwota wypłacanych wynagrodzeń osiągnęła największą wysokość (tab. 20).

Przychody z całokształtu działalności małych biur podróży w latach 2001-2005 zmieniały się. W ciągu trzech lat (2001-2003) liczba małych biur najpierw nieznacznie wzrosła (o 44 biura w 2002 roku), a dochody spadły o 68,9 mln zł. Natomiast w 2003 roku liczba biur podróży zmniejszyła się o 214 podmioty – do 4811 jednostek, a przychody wzrosły o 276,1 mln zł. W 2004 roku liczba biur podróży znacznie wzrosła (do 5984 jednostek), wzrosły również znacząco ich dochody – do 3798,4 mln zł. Rok 2005 przyniósł kolejne zmiany, bo znacząco spadła zarówno liczba małych biur podróży, jak i ich przychody.

5.3.

Podsumowanie

W 2005 roku poprawiła się tylko sytuacja ekonomiczna średnich i dużych biur podróży. Łączne przychody 5145 biur podróży i agencji turystycznych w 2005 roku wyniosły 5206,7 mln zł, w tym przychody 99 biur zatrudniających co najmniej 9 osób – 2789,9 mln zł (wzrost o 12,0%), a 5046 biur zatrudniających mniej niż 9 osób – 2416,8 mln zł (spadek o 17,5%).

Przy spadku liczby średnich i dużych przedsiębiorstw zdecydowanie rosły ich przychody. W 2000 roku średni przychód na biuro zatrudniające minimum 10 osób wynosił 12,3 mln zł, aby

Tab. 25. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne małych biur podróży tj. zatrudniających do dziewięciu osób według województw w 2005 roku

L.p.	Województwo	Przychody z całokształtu działalności	w mln zł Koszty z całokształtu działalności	Wynik finansowy brutto	Rentowność obrotu brutto (w %)
1.	Dolnośląskie	190,6	174,8	15,8	8,3
2.	Kujawsko-pomorskie	58,5	53,4	5,1	8,7
3.	Lubelskie	58,3	53,4	4,9	8,4
4.	Lubuskie	41,3	37,9	3,4	8,2
5.	Łódzkie	118,4	109,1	9,3	7,9
6.	Małopolskie	313,8	288,5	25,3	8,1
7.	Mazowieckie	601,7	562,4	39,3	6,5
8.	Opolskie	37,8	34,2	3,6	9,5
9.	Podkarpackie	62,8	57,3	5,5	8,8
10.	Podlaskie	49,7	45,8	3,9	7,8
11.	Pomorskie	170,6	158,0	12,6	7,4
12.	Śląskie	317,7	290,8	26,9	8,5
13.	Świętokrzyskie	37,8	35,0	2,8	7,4
14.	Warmińsko-mazurskie	56,9	51,7	5,2	9,1
15.	Wielkopolskie	179,2	165,5	13,7	7,6
16.	Zachodniopomorskie	121,6	112,0	9,6	7,9
	Polska	2 416,8	2 229,8	187,0	7,7

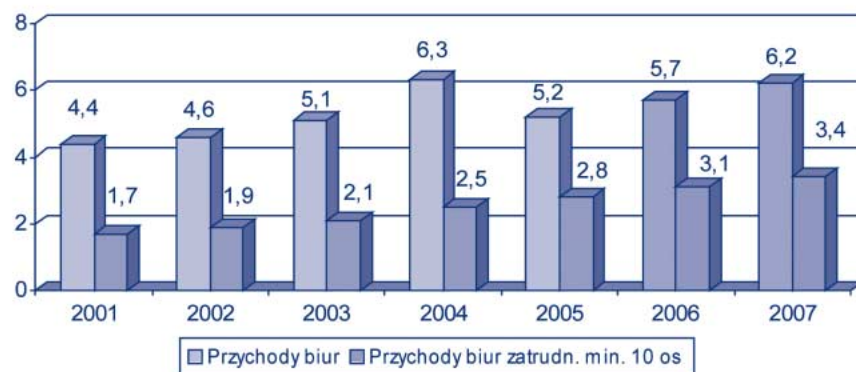
Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS

Tab. 26. Zatrudnienie w biurach podróży w latach 2002-2005

Wielkość biura (przedział zatrudnienia)	2002	2003	2004	2005	2006
Do 9 osób	10 784	12 071	13 487	11 677	11 950
Od 10 do 49 osób	2 116	2 100	1 539	1 475	1 500
Od 50 do 249 osób	2 109	1 894	1 684	1 615	1 620
Powyżej 250 osób	2 314	1 714	1 566	1 553	1 560
Ogółem	17 323	17 779	18 276	16 320	16 630

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS (2006 wstępne oszacowania Instytutu Turystyki)

Rys. 4. Przychody biur podróży w latach 2000-2007 w mld zł

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki

w 2004 roku wynieść 25,3 mln zł, a w 2005 roku 28,2 mln zł. Jednocześnie wśród małych przedsiębiorstw (za-

trudniających do 9 osób) w 2000 roku średni przychód wynosił 546,8 tys. zł, w 2004 roku już 634,8 tys. zł, aby

Zatrudnienie w biurach podróży

w 2005 roku spaść do 478,9 mln zł. Pod względem dochodów osiągniętych w 2005 roku wskaźniki przemawiają za średnimi i dużymi przedsiębiorstwami, ale pod względem rentowności przemawiają za małymi. Warto podkreślić, że również w 2005 roku rentowność była zdecydowanie wyższa w małych przedsiębiorstwach (wynosiła 7,7%, podczas gdy w średnich i dużych jedynie 2,1%).

Instytut Turystyki szacuje, że w 2006 roku przy stabilizacji liczby biur podróży w obu grupach przychody biur podróży będą się kształtowały na poziomie 5,7 mld zł (wzrost o 9,6%), a w 2007 roku na poziomie 6,2 mld zł (wzrost o 8,8%). W 2006 roku przychody średnich i dużych biur podróży szacuje się na ok. 3,1 mld zł (wzrost o 10,7%), a prognozy na 2007 rok mówią o wzroście do ok. 3,4 mld zł (wzrost o 9,7%).

Rozdział 6 Zatrudnienie w biurach podróży w Polsce

W 2005 roku we wszystkich biurach podróży w Polsce – małych, średnich i dużych – było zatrudnionych 16,3 tys. osób, czyli o 2 tys. osób mniej niż w roku poprzednim. Z tej liczby 72% pracowało w małych biurach podróży – zatrudniających do 9 osób. Dla pozostałych trzech grup biur podróży (zatrudniających od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób i powyżej 250 osób) wartość ta miała bardzo zbliżony poziom: odpowiednio 9,0%, 9,9% i 9,5% całości zatrudnionych.

Najwięcej pracowników biur podróży zatrudnionych było w województwie mazowieckim, a następnie w województwie śląskim i małopolskim. Najmniej osób zatrudniały biura podróży

w województwach: lubuskim, świętokrzyskim, opolskim i podlaskim.

Podsumowanie

Małe przedsiębiorstwa turystyczne dają dużo więcej miejsc pracy niż średnie i duże. Liczba małych przedsiębiorstw, mimo że w ostatnim roku znacznie spadła, nadal jest bardzo wysoka, a więc liczba pracowników tam zatrudnionych jest znacznie wyższa niż w średnich i dużych biurach podróży.

Jednak jeśli weźmiemy pod uwagę przychody z całokształtu działalności na jednego zatrudnionego to wskaźnik ten dla małych jednostek jest znacznie niższy i wyniósł w 2005 roku 207,0 tys. złotych, podczas gdy dla jednostek średnich i dużych ukształtował się na poziomie 600,9 tys. zł. Najwyższymi przychodami na jednego zatrudnionego (1071,0 tys. zł) charakteryzowały się jednostki zatrudniające 10-49 osób.

Przypisy

1. 2003 rok.
2. 2004 rok.
3. Według kursu European Central Bank, dane w euro podawane w innych źródłach mogą się nieco różnić
4. Tylko działalność w sektorze podróży i turystyki.
5. Według kursu European Central Bank.
6. Na podstawie trójstopniowego po-

działu terytorialnego kraju wprowadzonego 1.01.1999 roku. Terytorium Polski podzielono na 16 województw, 373 powiaty, w tym 308 powiatów ziemskich i 65 powiatów grodzkich (miasta na prawach powiatu).

Cała branża w jednym tytule!

Zamów prenumeratę „MICE Poland”

www.eurosys.pl mice@eurosys.pl tel. (022) 822 20 16

Cyfrowe wydania

„MICE Poland”

pobierz bezpłatny

egzemplarz

www.netpress.pl

WIADOMOŚCI TURYSTYCZNE

co dwa tygodnie
w prenumeracie
najkorzystniej

- ▶ Co dwa tygodnie otrzymasz rzetelne i sprawdzone informacje niezbędne w codziennej pracy
- ▶ Poznasz światowe trendy i działania konkurencji
- ▶ Materiały prawne, przepisy, komentarze ułatwią Ci pracę

- ▶ Prowadzisz biuro podróży
- ▶ Promujesz region
- ▶ Jesteś pilotem lub przewodnikiem
- ▶ Studiujesz turystykę

GRATIS

dla prenumeratorów

- ▶ Cykliczne dodatki, które są kompendium wiedzy o polskich regionach, specjalne poradniki o zagranicznych destynacjach
- ▶ Raporty oparte na naukowych analizach i książki

ZAMÓW teraz

wypełnij i wyślij faxem (022) 822 20 16

Standard 131 PLN ☐
(Roczna automatycznie odnawialna)

Terminowa 154 PLN ☐
(Roczna)

Edukacyjna 93 PLN ☐
(Prenumerata dla szkół, studentów i pracowników naukowych turystyki)

Firma

NIP

Adres (wysyłki)

Imię i nazwisko

Telefon/fax

e-mail:

Liczba egzemplarzy

Od kiedy (miesiąc)

Kwotę zł za zamówioną prenumeratę wpłacę w ciągu 14 dni od otrzymania faktury VAT. Upoważniamy Państwa do wystawienia faktury VAT bez naszego podpisu. Oświadczamy, że jesteśmy uprawnieni do otrzymania faktury VAT.

Wyrażamy zgodę na zamieszczenie naszych danych w bazie Wydawnictwa i wykorzystywanie ich w celach marketingowych (zgodnie z ustawą z dn. 29. 08.1997 r. o ochronie danych osobowych, Dz.U.Nr 133 poz.8331 z możliwością wglądu do swoich danych oraz prawem do ich aktualizowania) oraz otrzymywanie informacji drogą elektroniczną (Dz.U.Nr 144 poz.1204).

Data

Podpis/Pieczęć

NOWOŚĆ

e-Wiadomości Turystyczne

Prenumerata „Wiadomości Turystycznych” teraz także w wersji cyfrowej.

- automatyczna dostawa na Twój komputer
- aktywne linki przenoszące na interesujące Cię strony www
- wyszukiwarka przeszukująca zawartość
- możliwość zaznaczania tekstu i sporządzania notatek.

Jak do zrobić?

Wejdź na stronę www.netpress.pl
W dziale „Biznes” znajdź ikonkę „Wiadomości Turystyczne” i kliknij na nią

Jeżeli korzystasz z systemu po raz pierwszy, ten poprosi Cię o rejestrację. Wpisz imię, nazwisko i adres mailowy. Następnie zainstaluj darmową przeglądarkę Zinio Reader.

Najedź kursorem na czerwony przycisk „Pobierz” i zapisz wersję instalacyjną na komputerze. Poczekaj cierpliwie, to może potrwać kilka minut. Zainstaluj przeglądarkę przez otwarcie pliku z rozszerzeniem.exe
Gotowe. Teraz możesz już korzystać z cyfrowej prenumeraty „Wiadomości Turystycznych”. Pamiętaj, że kiedy ściągasz magazyn na komputer, musisz być podłączony do internetu

Prenumerata: roczna – 131 zł z VAT,

Jeżeli masz pytania, skontaktuj się z „Wiadomościami Turystycznymi”
(tel. 022 822 20 16, reklama@2eurosyl.pl)

WIADOMOŚCI TURYSTYCZNE

co dwa tygodnie
w prenumeracie
najkorzystniej

- ▶ Co dwa tygodnie otrzymasz rzetelne i sprawdzone informacje niezbędne w codziennej pracy
- ▶ Poznasz światowe trendy i działania konkurencji
- ▶ Materiały prawne, przepisy, komentarze ułatwią Ci pracę

- ▶ Prowadzisz biuro podróży
- ▶ Promujesz region
- ▶ Jesteś pilotem lub przewodnikiem
- ▶ Studiujesz turystykę

GRATIS

dla prenumeratorów

- ▶ Cykliczne dodatki, które są kompendium wiedzy o polskich regionach, specjalne poradniki o zagranicznych destynacjach
- ▶ Raporty oparte na naukowych analizach i książkach

ZAMÓW *teraz*

wypełnij i wyślij faxem (022) 822 20 16

Standard 131 PLN ☐
(Roczna automatycznie odnawialna)

Terminowa 154 PLN ☐
(Roczna)

Edukacyjna 93 PLN ☐
(Prenumerata dla szkół, studentów i pracowników naukowych turystyki)

Firma

NIP

Adres (wysyłki)

Imię i nazwisko

Telefon/fax

e-mail:

Liczba egzemplarzy

Od kiedy (miesiąc)

Kwotę zł za zamówioną prenumeratę wpłacę w ciągu 14 dni od otrzymania faktury VAT. Upoważniamy Państwa do wystawienia faktury VAT bez naszego podpisu. Oświadczamy, że jesteśmy uprawnieni do otrzymania faktury VAT.

Wyrażamy zgodę na zamieszczenie naszych danych w bazie Wydawnictwa i wykorzystywanie ich w celach marketingowych (zgodnie z ustawą z dn. 29. 08.1997 r. o ochronie danych osobowych, Dz.U.Nr 133 poz.8331 z możliwością wglądu do swoich danych oraz prawem do ich aktualizowania) oraz otrzymywanie informacji drogą elektroniczną (Dz.U.Nr 144 poz.1204).

Data

Podpis/Pieczęć

NOWOŚĆ

e-Wiadomości Turystyczne

Prenumerata „Wiadomości Turystycznych” teraz także w wersji cyfrowej.

- automatyczna dostawa na Twój komputer
- aktywne linki przenoszące na interesujące Cię strony www
- wyszukiwarka przeszukująca zawartość
- możliwość zaznaczania tekstu i sporządzania notatek.

Jak do zrobić?

Wejdź na stronę www.netpress.pl W dziale „Biznes” znajdź ikonkę „Wiadomości Turystyczne” i kliknij na nią

Jeżeli korzystasz z systemu po raz pierwszy, ten poprosi Cię o rejestrację. Wpisz imię, nazwisko i adres mailowy. Następnie zainstaluj darmową przeglądarkę Zinio Reader.

Najedź kursorem na czerwony przycisk „Pobierz” i zapisz wersję instalacyjną na komputerze. Poczekaj cierpliwie, to może potrwać kilka minut. Zainstaluj przeglądarkę przez otwarcie pliku z rozszerzeniem.exe

Gotowe. Teraz możesz już korzystać z cyfrowej prenumeraty „Wiadomości Turystycznych”. Pamiętaj, że kiedy ściągasz magazyn na komputer, musisz być podłączony do internetu

Prenumerata: roczna – 131 zł z VAT,

Jeżeli masz pytania, skontaktuj się z „Wiadomościami Turystycznymi” (tel. 022 822 20 16, reklama@2eurossys.pl)

NIE ŚLEDZIMY TRENDÓW W
TECHNOLOGII PODRÓŻY.

Jesteśmy zbyt zajęci
ich wyznaczaniem.

Worldspan jako pierwszy udostępnił biurom podróży system rezerwacyjny Go!™ przez internet. Worldspan SecuRate™ Air Plus zapewnił biurom podróży przewagę konkurencyjną w sprawnym zarządzaniu taryfami negocjowanymi. Worldspan e-Pricing™ zrewolucjonizował proces wyszukiwania najtańszych biletów lotniczych. Worldspan Trip Manager® XE wyznaczył nowe kierunki rozwoju internetowej technologii obsługi podróży służbowych. Niektórymi rzeczami zajmujemy się nieustannie – na przykład dostarczaniem pionierskich rozwiązań dla branży turystycznej.

**WORLDSPAN – NAJBARDZIEJ
STRZEŻONA TAJEMNICA SUKCESU
NAJWIĘKSZYCH BIUR PODRÓŻY**

Aby uzyskać więcej informacji:

sales.poland@worldspan.com lub 0-22 654 77 50

worldspan.

**Travel Technology
So Advanced, It's Simple™**

Quick
Check-in

Czas

na bilety elektroniczne

Biura Podróży

Bilety elektroniczne

Korzyści dla biur podróży

- > Wzrost wydajności pracy
- > Bezpieczeństwo i elastyczność
- > Możliwość rezerwacji największej liczby linii lotniczych z różnych stron świata

Korzyści dla Klientów

- > Wygoda i bezpieczeństwo w czasie podróży
- > Redukcja kosztów
- > Oszczędność czasu i szybsza obsługa na lotnisku

Więcej informacji na: www.amadeus.com.pl

Distribution & Content
Sales & e-Commerce
Business Management
Services & Consulting

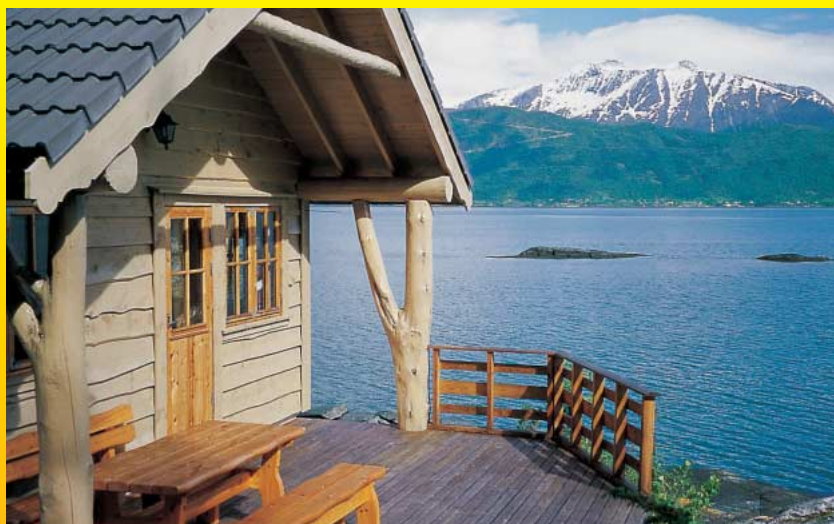
amADEUS

Your technology partner

NOVASOL

Spełniamy marzenia o domach
na udane wakacje – w 18 krajach!

DOMY WAKACYJNE NOVASOL:
WYGODA – NIEZALEŻNOŚĆ – AKTYWNY WYPOCZYNEK
– CZAS WOLNY BEZ GRANIC
od Morza Śródziemnego po północną część Skandynawii!

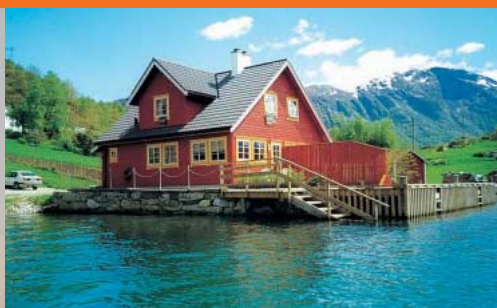
- Chorwacja „All Inclusive” z miejscem na łódź
- Specjalne domy dla wędkarzy
- Domy w rejonach idealnych na żagle, nurkowanie, windsurfing, narty itd.
- Wakacje w siodle
- Wstęp gratis do wybranych Aquaparków w Danii
- Luksus i relaks we własnym basenie, saunie czy jacuzzi

MASZ POMYSŁ NA WAKACJE – NOVASOL MA DLA CIEBIE DOM

Pełen relaks...w Danii

Nad norweskimi fiordami ...

W słońcu Południa... kąpiele morskie i nie tylko

Informacje & Rezerwacje:

NOVASOL Polska Sp. z o.o., ul. Jagiellońska 67, 70-382 Szczecin,

tel.: 091 812 16 45, fax: 091 484 19 69

www.novasol.pl

Instytut Turystyki

Instytut Turystyki

Institute of Tourism

Statystyka

Informacje, wydawnictwa, strony internetowe www.intur.com.pl

Biblioteka

Ponad 15 tysięcy woluminów, katalog na stronach www.intur.com.pl

Publikacje

Kilkanaście publikacji książkowych, kilkadziesiąt informacji i raportów rocznie.

Adresy, Kontakty

Adres Pocztowy

Instytut Turystyki, ul. Merliniego 9a,
02-511 Warszawa

Telefon

+48 (22) 844 63 47

FAX

+48 (22) 844 12 63

E-mail

it@intur.com.pl

Działalność Instytutu Turystyki obejmuje:

- badania statystyczne realizowane w ramach rządowego Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej w zakresie turystyki i hotelarstwa,
- badania marketingowe na potrzeby tworzenia i promocji produktów turystycznych, w tym badania rynków zagranicznych i regionalnych,
- gromadzenie informacji o infrastrukturze, walorach, atrakcyjności turystycznej i ruchu turystycznym w województwach i wszystkich gminach w Polsce,
- gromadzenie informacji o podróżach, turystyce i infrastrukturze turystycznej Polski, Europy i świata,
- opracowywanie regionalnych i lokalnych strategii i programów rozwoju turystyki,
- opracowywanie specjalistycznych raportów na temat usług w zakresie turystyki, transportu, bazy noclegowej itp.

Wykorzystując gromadzone informacje i posiadaną wiedzę Instytut Turystyki na zamówienie wykonuje również:

- specjalistyczne badania ankietowe, wywiady i analizy sytuacji na wybranych rynkach turystycznych,
- opinie na temat celowości i opłacalności projektów,
- opinie na temat innowacyjności projektów turystycznych,
- feasibility study i biznesplany turystycznych projektów inwestycyjnych (w tym wyszukiwanie i ocenę lokalizacji inwestycji),
- badania rynku (w tym badania popytu i badania konkurencji),
- doradztwo w zakresie projektowania i realizacji przedsięwzięć, strategii i programów.

www.intur.com.pl